

bijenteelt

Maandschrift voor de Bijenteelt

Versijnt maandelijks - Jaargang 80 - No. 7/8 juli/augustus 1978

Officieel orgaan van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland

SPEURBIJTJES

Tarief: tot 20 woorden f 6,50, elk woord meer 35 cent. Bij vooruitbetaling te voldoen op giro-nummer 823276 van de Ver. tot Bevordering der Bijenteelt te Wageningen. Bij 11 keer plaatsen 10% korting. Inzendtermijn voor de 10e van de maand voorafgaande aan de maand van plaatsing. De redactie aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud.

TE KOOP GEVRAAGD: **partijen Nederlandse honing**, o.a. koolzaad-, zomer- en heidehoning: Wij bieden hoge prijzen. **HET BIJENHUIS** te **WAGENINGEN**, tel. 08370-12863.

TE KOOP GEVRAAGD: Bijenvolken zowel korven en kasten en verdere imkersbenodigdheden. Alles tegen contante betaling en aan huis afgehaald. Bijenstand „**De Bijenkorf**”, Hoevelakenseweg 144, TER SCHUUR, tel. 03426-1978.

TE KOOP: Ruwe en zuivere Bijenwas. Honing en Waszemerij „**De Bijenkorf**”, tel. 03426-1978.

TE KOOP: Prima sterke bijenvolken in kasten, korven en op ramen. Bijenstand „**DE BIJENKORF**”, Hoevelakenseweg 144, Ter Schuur, tel. 03426-1978.

VOOR ALLE IMKERSARTIKELLEN naar Bijenstand „De Bijenkorf”, Hoevelakenseweg 144, Ter Schuur (bij Amersfoort), tel. 03426-1978. Prijscourant op aanvraag. Tevens hebben wij nog wat honing voor de wederverkoop.

WIJ KOPEN: Inlandse Bijenhoning, Ruwe- Zuivere Bijenwas, Propolis, Honing- en Waszemerij **ARKADIA, Lochem**. Telefoon 05730-1827/2219.

ADRESWIJZIGING

Onze **Bijenkorf** is overgeplaatst van Meentweg 103, Eemnes naar **HOEVELAKENSEWEG 144, TER SCHUUR** (bij Amersfoort) het nieuwe telefoonnummer is 03426-1978. Voor het GOOI en Omgeving hebben wij een DEPOT ingericht bij de heer J. van Breukelen, Dorresteinweg 4 te Soest. Voor een uitgebreide sortering imkersbenodigdheden van afstandblikje tot elektrische Radiaalhoningslinger naar: **BIJENMAGAZIJN „DE BIJENKORF”** sinds 1879, **HOEVELAKENSEWEG 144, TER SCHUUR** (bij Amersfoort), tel. 03426-1978. Girorekening 2622.

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT. Adres redactie en administratie: Bijenhuis, Wageningen.

De niet van redaktiewege, geplaatste artikelen vertolken de mening van inzenders en geven niet altijd het inzicht van de redactie of het hoofdbestuur weer.

Alle stukken aan het Bijenhuis te Wageningen, ook opgaven en betaling van advertenties en speurbijtjes. Giro 82 32 76.

BIJ ONZE OMSLAG FOTO

Deze unieke opname hebben wij te danken aan de heer H. H. Schutte te Enschede. De foto is van het fotobureau K. Tibbe te Tweekelo.

TE KOOP: **Koolzaadhoning 1978** in emmers van 14 kg. B. Slotboom, Holterweg 9, Rekken gem. Eibergen. Tel. 05453-443.

TE KOOP: **nieuwe en gebruikte 3-raamhoningslingers** nog voor de oude prijs, H. de Vries - Huize St. Geertrudis - Workum, tel. 05151-1252, b.g.g. 1904.

IN- EN VERKOOP van **bijenvolken, kasten en korven, honing en lege kasten en korven**. J.C. Basten, Burg. Bouwensweg 3, Horssen (Gld), tel. 08874-1791.

TE KOOP GEVRAAGD: **Bijenvolken op ramen**, B. Wissink, Nassaustraat 19, Enkhuizen, tel. 02280-6187.

TE KOOP: **gebruikte Simplexkasten en gebruikte korven**. Tevens kopen wij alle soorten Ned bijenhoning. C. van Holland, Dijkstraat 118, Veenendaal, tel.: 08385-13795 bgg 08385-10202.

Bijenstand Fa. H. T. van Dam & Zn., Jubega (Fr.), tel. 05165-1382 kan U alles leveren voor de Moderne Bijenteelt.

Kunstraat, Bijenwoningen en Onderdelen uit eigen werkplaatsen.

Door eigen steeds grotere importen van diverse gereedschappen steeds bij ons de laagste prijzen.

Tevens voor wederverkoop diverse kleuren meubelwas en honing van de fijnste kwaliteiten.

Vraagt onze prijscourant van materialen en/of meubelwas en honing even aan. Wij zenden U die gaarne gratis toe.

Wij komen weer op de te houden Bijenmarkten.

INHOUD VAN DIT NUMMER	blz.
Het maandelijks opfrissertje, J. v.d. Veluwe	151
47e Nationale Imkersdag	153
Nationale Honingtentoonstelling en keuring	155
Nieuwe leraren bijenteelt	157
Examen praktisch imker	158
Notulen H.B.-vergadering	159
Wat gebeurt er bij verwarming van honing	162
De lezer schrijft	164 - 167
Boekbesprekingen	168
Oogst en dracht, J. A. Zoet	169
Afdelingsnieuws	170

HET MAANDELIJKSE OPFRISSERTJE

HONING OOGSTEN

Oogsten

Alvorens we honing gaan oogsten moet deze rijp zijn. Algemeen wordt aangenomen dat dit het geval is als 2/3 deel van de raat is verzegeld. Zijn de cellen slechts ten dele gevuld dan vindt geen verzegeling plaats. Door middel van de stootproef, waarbij geen honing uit de cellen mag vloeien (Duits: spritzen), kan rijpheid worden aangetoond. Zijn alle honingraten gevuld dan wordt een volk ondanks de beste dracht lui. We moeten dus altijd tijdig oogsten. Dit geldt in het bijzonder voor koolzaadhoning, die bij laat oogsten bovendien de neiging vertoont in de raat te kristalliseren.

Maak er een gewoonte van om de raten waarin zich broed bevindt nooit uit de kast te halen, laat staan ze te slingeren.

Plaats bij het oogsten de raten zo snel mogelijk in een bijendichte ruimte. De meest geëigende methode om de raten bijenvrij te maken is het gebruik van de bijenuitlaat, die een dag te voren geplaatst moet worden; de raten boven de uitlaat moeten natuurlijk broedvrij zijn. 's Morgens vroeg is de beste tijd om te oogsten. Er bevindt zich dan geen vers gehaalde nectar in de raten, terwijl de bijen een nacht lang de tijd hadden om de honing beter te doen rijpen (in te dampen). Houd bij het oogsten een veger bij de hand om eventueel achtergebleven bijen van de raten te verwijderen.

Werk snel, echter wel met zorg, bij voorkeur met twee personen.

Slingeren

Na thuiskomst gaan we zo mogelijk direct slingeren. Honing is nl. hygroscopisch (vochtaantrekkend), terwijl verder met afkoeling rekening moet worden gehouden, dit i.v.m. het slingeren.

Bij het totale slingerproces staat zuiverheid voorop! De slingerruimte moet bijendicht zijn, droog en warm, goed verlicht, zindelijk en eenvoudig te reinigen, water bij de hand en geen geurtjes.

Het exclusieve gebruik van de keuken is voor dit doel doorgaans een even goede als praktische oplossing. Het slingeren vereist een goede voorbereiding. We beginnen met het ontze-

gelen. Dit kan geschieden met een ontzegelmes of -vork. De vrijgekomen ontzegelwas laten we uitlekken.

Ontzegelwas van nieuwe (maagdelijke) raat is een zuivere verbinding van honing, was, stuifmeel en propolis. Dit produkt is zeer rijk aan voedingsbestanddelen en wordt tegenwoordig als gemengde substantie in de handel gebracht onder de naam "propowas". Volgens onze oosterburen is het een probaat middel tegen hooikoorts, hoesten en keelpijn. Terwille van een betere verwerking van heidehoning wordt deze onmiddellijk behandeld na het oogsten of eerst na enkele dagen goed verwarmd te zijn (25 ° C). Ook in de slingerruimte is deze temperatuur aan te bevelen.

In tegenstelling tot andere honingsoorten moet heidehoning vooraf "gelost" worden. Het te gebruiken losapparaat moet warm zijn. We dopen het echter niet in warm water, aangezien er dan te veel water aan blijft kleven, hetgeen de kwaliteit van de honing nadelig beïnvloedt, want heidehoning heeft reeds een vrij hoog watergehalte. Na het slingeren wordt de honing via een dubbelzeef (grof en fijn) in afsluitbare plastic of glazen reservoirs (conservenbussen) opgeslagen.

Heeft u bij het einde van het seizoen noodgedwongen onrijpe honing moeten oogsten, slinger die dan in laatste instantie en gebruik hem voor eigen gebruik, dus voor directe consumptie.

Bereiding

De gewonnen honing wordt een paar dagen in afgesloten toestand in een warme ruimte opgeslagen. Tijdens die opslag komen er luchtblaasjes en wasdeeltjes aan de oppervlakte, deze worden een aantal keren afgeschuimd. Het schuim is prima bijvoeder. Men noemt dit het klaren van de honing.

Bij geklaarde honing, die wel wordt aangeduid als onbewerkte honing, zakt de snel-kristalliserende druivesuiker naar de bodem, terwijl de vloeibare vruchtesuiker naar boven komt. Ook komt het voor dat de vloeibare vruchtesuiker ruimten gaat opvullen tussen de druivesuikerkristallen, die zich dan als vlokken of wolkjes (kaarsvetverschijnsel) gaan manifesteren.

Een goede vermenging van druive- en vruchte-

suiker, m.a.w. van de grove en fijne kristallen, is gewenst. Een speciaal roerproces lost dit probleem op.

Na het klaren wordt de honing dan ook dagelijks een paar maal ongeveer 5 minuten met een driekantige, hardhouten staaf geroerd, totdat na ongeveer 7 dagen slietvorming optreedt; dit is zichtbaar als we de driekantige staaf uit de honing halen.

De kristallen die zich op de bodem en aan de wanden het eerst gaan vormen worden bij deze behandeling verdeeld over de gehele inhoud. Aldus vindt een mooie en gelijkmatige kristallisatie plaats, die de kwaliteit van de honing verhoogd.

Voor een snelle kristallisatie is het enten met 3 tot 5 % fijne kristalhoning van bijv. klaver- of koolzaadhoning mogelijk. De kristallen moeten vooraf in een mortier worden fijn gewreven. Het enten gaat dan aan het roerproces vooraf. Het resultaat is een beter smeerbaar produkt. Het "potten" wordt met behulp van een zgn. snijkraan verricht. De potten worden na het vullen goed afgesloten.

Treft men na verloop van tijd een witte schuimlaag aan op de honing dan heeft dat geen invloed op het produkt, hetzelfde geldt voor de eerder genoemde vlokken of wolkjes aan de zij-kanten van de flacons. Door middel van het klaar- en roerproces zal de goede imker dit echter weten te voorkomen.

De honing moeten we zo veel mogelijk soort bij soort houden en niet vermengen. Zemerijen doen dat doorgaans wel, ook geschiedt dat zeer veel bij buitenlandse honingsoorten. Dit gaat ten koste van smaak en aroma. Goede wijnsoorten mengt men ook niet, hetzelfde geldt voor honing.

Leeggeslingerde raten worden met een waterspray bevochtigd en zo mogelijk nog dezelfde dag aan het volk teruggegeven, doch alleen 's morgens vroeg of 's avonds laat.

Raathoning

Hieronder verstaat men honingraten van maagdelijke raat, dus zonder kunstraat. Raathoning moeten we na verzegeling snel oogsten, anders wordt de schone witte raat, zoals bij heidehoning, besmeurd door de bijepootjes en door propolis.

Mooie brokken honing worden met een mes op maat gesneden, vervolgens in het midden ondersteund op een bord geplaatst, zodat de beschadigde randen (snijkanten) kunnen uitdruipen. Hierna worden de brokken in plastic folie verpakt. Sectiehoning is eveneens raat-

honing. Deze wordt door de bijen keurig in houten raampjes ingebouwd. Zijn alle cellen van deze secties verzegeld dan beschikken we onmiddellijk over een eindprodukt. Hoogstens moeten hier de houten raampjes zelf even van propolis en andere restanten worden ontdaan.

Buitenlandse honing

Nu we toch aan het "honingroeren" zijn, willen we als tegenstelling tot dit kersverse produkt even aandacht schenken aan buitenlandse honingsoorten, die hier geïmporteerd worden. De Warenwet (Het Honingbesluit) maakt een scherp onderscheid tussen binnen- en buitenlandse honingsoorten, hetgeen zoals uit het volgende blijkt, niet ten onrechte het geval is. De produktiekosten van buitenlandse honingsoorten liggen over 't algemeen beduidend lager dan bijv. in West Europa. De oorzaken hiervan zijn:

- geen productieonderbreking door een lang winterseizoen;
- geen inwinteringskosten door suikeraanschaf;
- betere drachtmogelijkheden (klimaat meestal tropisch/subtropisch);
- een dikwijls meer professionele opzet van de imkerij (groot imkers).

Tegenover deze prijsvoordelen staan een aantal nadelen, die in het kwalitatieve en dus consumptieve vlak liggen.

Bij vergelijking komt de binnenlandse honing weliswaar aanmerkelijk beter uit de bus (pot); honing uit (sub)tropische landen wordt meestal massaal verwerkt, waarbij allerhande mengsels tot stand komen, die in de eerste plaats een verlies aan aroma opleveren. Hoe frequenter de honing wordt verwerkt en bewerkt, met andere woorden, in beweging komt, destemeeer vluchtige geurstoffen er aan dit produkt ontsnappen.

Voorts ligt de tropische honing vaak langdurig onder warme tot zeer warme omstandigheden opgeslagen, hetgeen eveneens geldt voor de scheepsruimen, waarin de overzeetransporten plaats vinden.

Opslag en transport onder dergelijke omstandigheden gaan onherroepelijk ten koste van de in de honing aanwezige enzymen of fermenten. Na ontschepping van de honing vinden opnieuw de nodige verwerkingen plaats (vloeibaar maken en potten), om van de invloeden van de diverse typen containers en vaten waarin de honing wordt opgeslagen en vervoerd nog maar niet te spreken.

47e NATIONALE IMKERSDAG

PROGRAMMA

47e NATIONALE IMKERSDAG

NATIONALE HONINGKEURING

BOSKOOP 1978

Nog enkele weken . . . en het is zover. U komt dan als imkers op bezoek in de plaats, waar veel drachtplanten gekweekt worden, zoals de helenium, de kogeldistel, het kattenkruid, allerlei soorten thijm, de fijnstraal en vele variaties in sedum. En niet te vergeten natuurlijk de heideplanten met de namen Calluna en erica. Op de heidevelden, waar Uw bijen de nectar verzamelen staat voornamelijk de Calluna vulgaris, de gewone struikheide. U zult op de imkersdag tientallen variaties kunnen bewonderen, wanneer u de wandeltocht (in groepjes van 20 personen) meemaakt over een Boskoopse vaste plantenkwekerij.

Hebt U er al eens over nagedacht hoe een blauwe Atlasceder gekweekt wordt. Op de imkersdag zult U met eigen ogen kunnen zien hoe een

boomkweker het plantenmateriaal, het daarbij te gebruiken speciale mes (zetmes geheten) en garen hanteert bij het "maken" oftewel het vermeerderen van planten met behulp van een onderstam.

U zult ook kennis nemen van een Boskoopse "VUILRAPERTJE" en het lijkt me zeker, dat U het mandje mee naar huis wilt nemen, want dit vuilrapertje is heel wat prettiger middel om Uw onkruid te deponeren, wanneer U Uw tuin wiedt, dan de plastic of zinken emmer, die U tot nu toe steeds gebruikt. In Boskoop is vuil geen vuilnis, maar een ander woord voor onkruid, dat tussen de gekweekte gewassen wil groeien. Vroeger werden deze mandjes om het onkruid te verzamelen veel gebruikt. Lange tijd werden ze niet meer gemaakt. Maar gelukkig maakt de Boskoopse mandenmaker, de Heer Kompeer, die in levende lijve op de imkersdag zijn beroep zit uit te oefenen, weer vuilrapertjes voor de liefhebber. Schrijver dezes en zijn vrouw hebben elk hun eigen vuilrapertje. Ook leuke aardbeienmandjes herinneren aan de tijd (100 jaar geleden) dat men in Boskoop aardbeien kweekte, zijn te zien en te koop.

Hoe koeien kunstmatig geïnsemineerd kunnen worden is U wel bekend, maar hoe een bijenkoningin kunstmatig wordt bevrucht, zal U op 26 augustus worden vermeld.

Waar moeten de bijenkasten in Uw tuin nu eigenlijk staan? De Man, die de wichelroede hanteert, zal het U precies kunnen vertellen.

Ook een bijenteeltmuseum zal te bezichtigen zijn, want Atze Dijkstra komt met al wat maar op bijengebied bezienswaardig was en is naar Boskoop.

U vergeet toch ook niet Uw boek "Bijenhouden met succes" mee te nemen. De spreker van deze dag is tevens de schrijver van het boek. Hij wil Uw gekochte exemplaar alsnog signeren en bovendien kunt U wellicht onbegrepen passages nog even met hem doornemen.

De imkersdag wordt gehouden in een grote beursshal. Elke dinsdagmorgen vinden aanbiedingen en aanvragen plaats van boomkwekers en exporteurs van boomkwekerijproducten door middel van publikatie borden. Tijdens de imkersdag zullen er ook borden opgesteld staan, waaraan u Uw thuisgemaakte vragen en aanbiedingen kunt ophangen. En dan niet te vergeten . . . de plantenmarkt. Enkele boom-

kweker-imkers zullen aanwezig zijn om Boskoopse produkten tegen een redelijk prijsje aan te bieden. Het merendeel van de planten zal in pot gekweekt en dus gemakkelijk vervoerbaar zijn. De heideplanten beginnen dan juist te kleuren en U zult er zeker een aantal mee naar huis willen nemen. Ook kleine coniferen in pot zullen op de plantenmarkt aanwezig zijn.

Waarschijnlijk heeft U het tegeltableau (zie het Groentje van vorige maand) al besteld. Zo niet, dan kunt U dit na bezichtiging nog altijd doen. Het is echt de moeite waard en de herinnering is nog leuker als U de schilder zelf bezig hebt gezien met het plateelschilderen.

Wij hopen, dat U nieuwsgierig bent geworden naar al hetgeen op de imkersdag in Boskoop te beleven zal zijn: U gaat luisteren naar enkele sprekers, U maakt een boottocht, een wandeling over een kwekerij en . . . en dat moeten we niet onderschatten: tijdens al deze bezigheden spreekt U met elkaar en wisselt gegevens van het voorbije jaar uit. Dit kan voor een aantal van U ook tijdens de lunch geschieden. Maar . . . U moet dit dan wel even tijdig aan ons doorgeven. U belt dan 01727 - 2359 (W. W. Grootendorst) of 01727 - 2902 (J. de Frankrijker). Maar doet U dit dan ook omstreeks 10 augustus. Uw plaats wordt dan gereserveerd. Voor diegenen onder U die een broodje willen happen met wat koffie in de vergaderkamer is ook gezorgd. U bent dan tevens wat goedkoper uit, want de lunch, die we voor U reserveren kost ongeveer f 12,50.

Maar hoe komt U nu naar Boskoop?

Als U met de trein komt, dan moet U even uitzoeken, hoelaat de trein in Boskoop aankomt. U moet dan ongeveer anderhalve kilometer lopen en U bent, waar U wezen moet. Wanneer U echter bovenstaande nummers tijdig belt, dan komen we U afhalen met de auto.

Komt U per auto, dan zullen borden duidelijk aangeven, waar U moet zijn. Mocht U onverhoopt toch nog de weg kwijt raken, (het is bijna niet mogelijk) dan vraagt U maar naar de BEURSHAL. Elke Boskoper wijst U dan de weg.

Rest ons nog te berichten, dat natuurlijk ook het Bijenhuis met al zijn spullen op deze dag aanwezig is.

Wij in Boskoop doen ons best om U waardig te ontvangen en heten U hartelijk welkom op de 47e imkersdag.

Bijenclub te Boskoop
W. W. Grootendorst.

PROGRAMMA

47e NATIONALE IMKERSDAG

NATIONALE HONINGKEURING

26 augustus 1978

Beurshal - Boskoop

09.30 - 10.30

Ontvangst met koffie en 'n echte verse Goudse Siroopwafel.

10.30 - 11.15

Officiële opening.

11.15 - 12.00

Inleiding door dhr H. J. van Gool, auteur van het boek "Bijenhouden met Succes".

12.00 - 15.30

Middaggebeuren met o.a.

Voorlichting etc.

Vrienden van Ambrosius; Nosema-werkgroep; Bijenhuis; Atze Dijkstra's Bijenteeltmuseum; Drachtenplantenmarkt; Honingkeuring; Natuurbescherming; Bijenbeurs

Excursies:

Vaartocht langs boom-kwekerijen; Wandeling over boom-kwekerijen

Demonstraties:

Plateelschilderen; Enten van Bomen; Teendvlechten; Wichelroede lopen (Zie groentje april 1978); Kunstmatige Inseminatie Jonge Moeven.

15.30 - 16.15

Uitreiking prijzen Nationale Honingkeuring.

16.15 - 17.00

Mini-concert "van Brahm's tot Brass" door de Jorisband.

17.00

Sluiting

Deze dag zal worden gepresenteerd door Uw gastvrouw, Annelies.

Tijdens het middag-gebeuren kunt U in de zaal belegde broodjes, frisdranken, koffie etc. kopen. Voor degenen die de voorkeur geven aan 'n gezamenlijke lunch wordt 'n voortreffelijke koffiemaaltijd gereserveerd in 'n nabij gelegen restaurant. De prijs van deze koffiemaaltijd is f 12,50.

Toegangsbewijzen (excl. lunch) en kaarten voor de koffiemaaltijd kunt U bestellen door overmaking van f 15,00 per persoon naar de Boerenleenbank te Boskoop ten gunste van de rekening "47e Imkersdag Boskoop" cliëntnr. 10.85.92.243 onder vermelding van het aantal toegangsbewijzen en koffiemaaltijden. Het giro-nummer van de bank is 368.363. (Vóór 10 augustus s.v.p.).

Na ontvangst van het bedrag zal U het fraai uitgevoerde programma-boekje (tevens bewijs van toegang) en/of de kaart voor de koffiemaaltijd worden toegezonden.

Verdere inlichtingen kunt U verkrijgen op de volgende adressen:

Honingkeuring/Honingtentoonstelling:

N. de Lange, Voorkade 31, Boskoop. tel. 01727 - 4031.

Toegangsbewijzen/Tegeltabelau's

L. Peters, 's Gravensloot 117, Woerden tel. 03480 - 13891.

Hoe honing inzenden voor de Nationale Honingkeuring te Boskoop op 26 augustus a.s.

Ale honing die ter keuring wordt aangeboden dient op vrijdag 25 augustus in de Beursshal te zijn bij dhr de Lange.

Het beste is de honing zelf te komen brengen waarbij U de inzending vanaf 13.00 uur tot uiterlijk 19.30 uur af kunt geven.

Bent U niet in de gelegenheid de honing zelf te komen brengen probeert U dan het als afdeling gezamenlijk te doen, ofwel neemt U contact op met Uw hoofdbestuurlid.

Gezamenlijk de honing wegbrengen spaart veel vrachtkosten maar ook reistijd.

Als U toch gebruik maakt van openbaar vervoer moet U zorgen voor een goede verpakking en ruimschoots de tijd nemen opdat de honing tijdig aanwezig kan zijn.

Ook honingkoek en honinggebak dient uiterlijk vrijdagavond 25 augustus binnen te zijn.

Aleen de rubrieken 16-17-18 en 19 kunt U nog inleveren op zaterdagmorgen 26 augustus uiterlijk 9 uur maar liever hebben we deze inzendingen ook op vrijdag reeds binnen.

Dit betreft dus de inzendingen van experimentele vormgeving en vlechtwerk.

Zijn er nog vragen dan kunt U contact op nemen met de voorzitter van de Honingcommissie, de heer C. Pater. Jzn, tel. 03405 - 1305 of met het Bijenhuis te Wageningen. C.P.

Reglement Nationale

Honingtentoonstelling 1978 te Boskoop

1. De tentoonstelling zal worden gehouden op zaterdag 26 augustus 1978 in de Beursshal te Boskoop. Deze honingtentoonstelling zal vanaf 14.00 uur toegankelijk zijn voor anderen dan de bezoekers van de Imkersdag. De tentoonstelling sluit om 17.30 uur.

2. **Inzending.** Alle inzendingen, behalve die in de klassen Experimentele Vormgeving en Vlechtwerk dienen binnen te zijn uiterlijk vrijdag 25 augustus te 19.00 uur. Inzendingen in de klassen Experimentele Vormgeving en Vlechtwerk zijn nog mogelijk tot zaterdag 26 augustus tot 9.00 uur bij de Commissie in de Beursshal.

3. **Afvoer inzendingen.** Een half uur na de sluiting van de imkersdag wordt iedere deelnemer die zijn inzending wenst mee te nemen, in de gelegenheid gesteld deze persoonlijk in ontvangst te nemen bij de Commissie.

4. Inleggelden.

Voor elke ingezonden flacon, elk raampje, doosje enz. is een inleggeld van f 0,50 verschuldigd. Voor de klassen Experimentele Vormgeving en Vlechtwerk is f 1,— per stuk verschuldigd. Betaling contant of tijdig vóór 20 augustus per postgiro op rekening 82 32 76 van Bijenhuis Wageningen.

5. Flacons.

De keuze der flacons is vrij, met dien verstande dat de minimum inhoud 250 gram en de maximum inhoud 1000 gram moet zijn. Alle flacons van één serie moeten van hetzelfde model en neutraal zijn.

6. Etiketten.

Etiketten zijn niet vereist, doch wel toegestaan. Flacons met etiketten mogen **niet** voorzien zijn van naam en adres van de inzender. Sluitetiketten zijn **niet** toegestaan. (uitgezonderd klasse 12.)

7. Indeling in klassen

Er kan worden deelgenomen in:

Klasse 1: Flacons vloeibare honing (3 stuks)

Klasse 2: Flacons gekristalliseerde honing (3 stuks)

Klasse 3: Flacons heidehoning (3 stuks)

Klasse 4: Sekties zomerraathoning.

Klasse 5: Sekties heideraathoning.

Klasse 6: Ramen zomerraathoning.

Klasse 7: Ramen heideraathoning.

Klasse 8: Flacons brokhoning (3 stuks)

Klasse 9: Wasbodems 1 kg.

Klasse 10: Wasbodems meer dan 5 kg.

Klasse 11: Honingkoek.

Klasse 12: Ander honinggebak.

Klasse 13: Opmaak honing in flacons.

Klasse 14: Opmaak raathoning in sekties.

Klasse 15: Opmaak losse raathoning.

Klasse 16: Experimentele Vormgeving; tafelstukken.

Klasse 17: Experimentele Vormgeving; etalage stukken.

Klasse 18: Vlechtwerk; korven van stro en/of buntgras.

Klasse 19: Siervlechtwerk van stro en/of buntgras.

In de klasse vloeibare honing mag met meerdere series van 3 dozen worden deelgenomen, mits er tussen de serie een aanwijsbaar verschil in soort, kleur en smaak is. Hetzelfde geldt ook voor klasse 2 en gedeeltelijk ook voor de klassen 11 t/m19.

8. Beoordelingsnormen.

De enige norm bij de beoordeling door de jury is de vraag in hoeverre de inzending aantrekkelijk is voor de konsument. De jury zal daarbij zowel op kwaliteit en zuiverheid der produkten, als op de verpakking en presentatie letten.

9. Bekroningen.

Op de tentoonstelling wordt door de jury aangegeven die inzendingen die de hoofdprijzen hebben behaald en de eerste, tweede en derde prijzen. Een eerste prijs is 100 punten, een tweede prijs is 99 punten en een derde prijs is 98 punten. Op het oordeel van de jury is geen beroep mogelijk.

10. Prijzen.

De jury kent de volgende prijzen toe:

- De Ridder van Rappard-wisselprijs.
- De wisselprijs van het Ministerie van Landbouw.
- De Gouden Medaille der Vereniging.
- De Zilveren Medaille der Vereniging.

e. De Bronzen Medaille der Vereniging.

De winnaars van de wisselprijzen ontvangen tevens als blijvende prijs de Gouden resp. Zilveren Legpenning der vereniging. Alle inzenders ontvangen tevens een oorkonde waarop vermeld staan de klassen waarin zij eerste, tweede en derde prijzen hebben behaald.

Bij toekenning der wisselprijzen geldt als norm: In iedere klasse telt slechts één serie, n.l. de hoogst gewaardeerde, mee. Voor de klassen 16, 17, 18 en 19 worden aparte prijzen beschikbaar gesteld. Deze klassen dingen niet mee bij de toekenning der wisselprijzen en medailles.

11. Alleen Nederlandse honing.

Er mag alleen in Nederland gewonnen honing worden ingezonden. Honing, welke naar het oordeel van de jury, kennelijk van buitenlandse oorsprong is, wordt van deelname uitgesloten.

12. Alleen inzendingen van leden.

Op de tentoonstelling en keuring worden alleen toegelaten inzendingen van leden. Dit is ook van toepassing op de inzendingen buiten mededinging in de klassen 16, 17, 18 en 19.

13. Verdere bepalingen.

Iedere deelnemer(ster) dient bij zijn/haar inzending een lijst te voegen vermeldende: Naam en volledig adres, eventueel telefoonnummer, klassen waarin en hoeveelheden waarmee wordt deelgenomen.

De inzendingen blijven geheel voor rekening en risico van de inzenders. Door in te zenden verklaart de inzender zich zonder voorbehoud accoord met de bepalingen van dit reglement en niet voorziene beslissingen van de organisatiecommissie en jury. In alle zaken waarin dit reglement dus niet voorziet, beslist de organisatiecommissie zonedig in overleg met de jury.

Door de lange weg die tropische honing van producent naar consument aflegt is de leeftijd van dit produkt moeilijk na te gaan en valt er over de kwaliteit evenmin iets concreets te zeggen.

De hoogste kwaliteit bezit nog altijd de honing, die rechtstreeks van de imker komt. De bewerkingen met binnenlandse honing zijn in vergelijking met de buitenlandse soorten dermate gering, dat hier nauwelijks van verminderde kwaliteit gesproken kan worden.

Dit is er mede de oorzaak van, dat men vooral in Duitsland en Oostenrijk, waar veel honing wordt geconsumeerd, terecht voorkeur geeft aan het binnenlandse ("naturbelassene") produkt. In zaken waar honing wordt verkocht, o.a. in Reformhuizen, mag ik altijd graag eens rondkijken naar het aangeboden assortiment. Af en toe ontdek ik dan "echte heidehoning uit Californië"; Als U dan weet dat heide in de wereld uitsluitend voorkomt in West-Europa, dan kunt U nagaan hoe het met vele andere soorten importhoning gesteld is.

Nu we onze betere "binnenlandse" honing weer binnen hebben wordt het tijd om onze bijen wederom in te winteren, waarover meer in de volgende aflevering.

Jan van de Veluwe.

H.H. IMKERS

Zend vanaf heden al uw

RUWE RAATWAS

rechtstreeks of in verenigingsverband naar . . .

HONINGZEMERIJ

W. van 't LAND

Telefoon 2607 Barneveld
Desgewenst KUNSTRAAT terug.

* U zult zien, wij betalen de hoogste prijs.

OFFICIELE MEDEDELINGEN

ER IS NOG BIJENSUIKER VERKRIJGBAAR

Zolang de voorraad strekt is er bij het Bijenhuis te Wageningen nog gedetermineerde bijensuiker verkrijgbaar.

De prijs is f 1,32 per kg afgehaald in het Bijenhuis, in zakken van 40 of 50 kg. We kunnen ze ook verzenden maar dan komen de vrachtkosten voor rekening van de besteller.

Ook normale consumptiesuiker is leverbaar, in zakken van 50 kg voor de prijs van f 1,65 per kg eveneens afgehaald in het Bijenhuis.

Er worden uitsluitend hele balen verkocht, op elke werkdag, maar NIET op de ZATERDAGOCHTENDEN. Wie dus nog suiker tekort denkt te hebben, of nog niets heeft besteld, adviseren wij dit snel te doen want onze voorraad is niet al te groot.

C.P.

BIJENMARKTEN EN HONINGPRIJZEN

Van verschillende zijden kregen wij het verzoek eens wat "marktberichten" in het Groentje op te nemen.

Omdat onze mensen, die de markt bezoeken met afdeling Handel (dit is de kraam) niet in de gelegenheid zijn een overzicht van aanvoer en prijzen van bijenvolken op te stellen, hebben wij een vragenlijst gemaakt, die door de betreffende marktmeester ingevuld dient te worden. Wij hopen op Uw medewerking heren marktmeesters t.b.v. deze rubriek!

Op 3 juni jl. vond in Paterswolde een bijenmarkt plaats georganiseerd door de afdeling Haren-Paterswolde en Roden.

Er werden \pm 25 kasten aangevoerd, prijs \pm f 175,—.

De prijs van de volken in korven lag rond f 75,—.

De marktmeester dhr Bontkes Gesselaar schatte het aantal bezoekers op 2000 personen.

Behalve de bijenmarkt en de handel in imkersartikelen trokken de "oude beroepen" veler belangstelling. De traditionele bijenmarkt in IJsselstein viel dit jaar op 17 juni. Zo'n 60 volken werden aangevoerd. De prijs van zesramers varieerde van f 60,— tot f 90,—.

Voor kastvolken werd tot f 175,— betaald. De korfvolken brachten f 60,— tot f 90,— op. De nieuwe plaats waar de bijenmarkt werd gehouden was bijzonder gunstig, er was veel belangstelling van imkers en geïnteresseerden in de imkerij. Ook het schaapscheren trok veel bekijks.

De beker voor het beste korfvolk en de prijs voor de beste zesramer gingen naar dhr Van Holland uit Veenendaal. Dhr. Van Wilgenburg uit Benschop kreeg een prijs voor het grootste volk.

De prijs van honing geeft nogal eens aanleiding tot vragen. Het leek ons daarom raadzaam adviesprijzen te geven.

Per flacon van 450 gr.:

— koolzaadhoning	f 5,50 à f 6,—
— zomeroning	
(w.o. linde- en acaciahoning)	f 4,75 à f 5,25
— heidehoning	f 8,— à f 8,50

Deze prijzen zijn bedoeld als richtlijnen; het is dus zeker geen wet van Meden en Perzen, dat deze prijzen exact worden aangehouden. Het ondervragen van bovenstaande prijzen in onzes inziens niet juist. Honing is een goed en natuurzuiver produkt, waar de nodige zorg aan besteed moet worden. Dit mag in de prijs ook tot uiting komen. Als U tegenover Uw klanten toch een aardig gebaar wilt maken, kunt U beter de eerste flacon cadeau geven.

Het spreekt voor zich dat de flacons en hun inhoud er onberispelijk uit dienen te zien en voorzien moeten zijn van een goed sluitend deksel. Eventuele reclames op deksels van potten kunt U maskeren door er een sticker met verenigingseembleem op te plakken (deze maand extra voordelig).

Natuurlijk zijn er in onze winkel nieuwe potten, deksels en fleurige etiketten verkrijgbaar.

En als U Uw honing in flacons hebt, doe dan eens mee aan een honingkeuring. U ziet dan welke beoordelingsnormen de jury aanlegt, waarmee U zeker Uw profijt kunt doen.

De eerste gelegenheid hiertoe wordt U geboden op de Nationale Imkersdag te Boskoop (zie elders in dit nummer).

T.R.

DRIE EN TWINTIG NIEUWE LERAREN BIJENTEELT

Op 26, 27 en 28 juni jl. werden op de Proefbijenstand "Ambrosiushoeve" te Hilvarenbeek examens afgenomen voor leraar bijenteelt. De kandidaten hadden voordien gedurende anderhalf jaar een opleidingscursus gevolgd.

De cursus is gegeven in de Lagere Agrarische School te Oegstgeest. Daarnaast zijn op de Ambrosiushoeve enkele praktische lessen gegeven.

Als geëngageerden traden op de heren ir L.M. Bouten te Breda, ir P. Doornbos te 's-Gravenhage, H.J. van Gool te Tilburg en G.L. van der Weide te 's-Gravenhage.

Alle kandidaten slaagden, de meesten met zeer goede cijfers.

Gehoopt wordt, dat zij in de toekomst het grote tekort aan bevoegde leerkrachten in de bijenteelt zullen verlichten.

De namen van de geslaagden zijn: mevrouw J.M. van Heest-Verloop te Delft en de heren L. Doornbos te Heilo, H. v.d. Brink te Badhoevedorp, A.J. van Edmond te Harmelen, P. van Gorp te Bloemendaal, J. Hertsig te Wateringen, R. v.d. Hoorn te De Lier, R. Kiers te Bussum, T. Langerak te Woerden, S.G. Lijftogt te Utrecht, B. Meeuwenoord te Zeist, W. Muis te Nunspeet, A.M. Millington Ward te Oegstgeest, W. van Rossum te Mill, L.G. van Schie te De Zilk, P. Olivier te Oegstgeest, C. de Schipper te Soest, W. Stoffers te Bunnik, A.J. Verbaken te Leiderdorp, M.R. Sommeyer te Maarssebroek, F.H. Weekers te Maastricht, Th. Weyman te Hazerswoude, P. Wilmink te Soesterberg.

Wij wensen hen van harte geluk met het behaalde succes.

EXAMEN PRAKTISCH IMKER

Sinds 1947 wordt door onze Vereniging regelmatig het examen Praktisch Imker afgenomen. Tot 1954 was dit diploma enkel een bewijs, dat men de gevraagde theoretische en praktische kennis bezat. Tengevolge van een groot tekort aan onderwijskrachten voor het bijteeltonderwijs gaf de toenmalige minister van Landbouw zijn goedkeuring aan het voorstel van het H. B. om de houders van het diploma Praktisch Imker in de gelegenheid te stellen bijenkursussen voor beginners te geven, gesubsidieerd door de overheid. In de praktijk krijgt de houder van het diploma Praktisch Imker nog steeds toestemming van de Inspectie van het Landbouwonderwijs voor het geven van beginnerskursussen mits geen andere bijteeltleraar de cursus kan geven.

Dit jaar vond het examen op 25 en 26 mei te Wageningen plaats. Negen kandidaten hadden zich aangemeld. Examinatoren waren de HH Geskes uit Roden en Pater uit Bunnik. Namens de Rijksbijteeltconsulent waren dhr Duyvetter uit Rhenen aanwezig en dhr Van Os als toehoorder.

In de pas gereedgekomen bijenstal achter het Bijenhuis vond dit jaar het praktisch gedeelte van het examen plaats. Kandidaten en bijenvolken troffen het overigens slecht; in guur, koud weer werden de kasten geopend en de vegers gemaakt.

De examinatoren waren over het algemeen tevreden over de theoretische kennis van de examinandi; helaas liet de praktijk hier en daar te wensen over, en bij een examen worden nu eenmaal de puntjes op de i gezet.

Aan de volgende zes kandidaten kon het diploma worden uitgereikt: de HH Dieckman, Renkum; De Kuyper, Haamstede; Rota, Beetsterzwaag; Sommeyer, Maarssen; Tissing, Zuidwolde; V.d. IJssel, Benschop. Vanaf deze plaats willen wij hen nog eens hartelijk gelukwensen.

Vermeld dient nog te worden dat dhr V.d. IJssel uit Benschop als beste naar voren kwam.

Helaas moesten er drie kandidaten worden afgewezen. Voor de Praktisch Imkers die zich willen inzetten voor het geven van onderwijs zullen dit najaar enkele aanvullende lessen worden gegeven in Wageningen.

Examen Praktisch Imker v.l.n.r. de HH. Geskes, Duyvetter, Pater, v. Os en de Kandidaat de Hr. Sommeyer.

IN MEMORIAM MEJ. H. C. MANSVELD

Eerst nu bereikte ons het bericht dat op 1 mei j.l. te Leidschendam is overleden onze oud-medewerkster aan het maandblad en bekwaam jurylid bij tal van keuringen: Mej. H. C. Mansveld.

In 1954 slaagde de commissie van redactie erin de publicatierechten van het bekende boek van Dr. C. G. Butler "The World of the Honeybee" te verwerven. Mej. Mansveld vertaalde het voor ons en het verscheen onder de titel "De Wereld van de Honingbij" in ons maandblad, aanvangende in december 1954. De serie liep door tot het juni-no. 1958. Daarvoor had zij het beroemde boek van Von Frisch "De Honingbij" al vertaald.

Daarnaast verzorgde zij tal van boekbesprekingen voor ons blad en was zij, nadat zij in Engeland een korte cursus "honingkeurmeester" had gevolgd, actief bij tal van keuringen.

Bij testamentaire beschikking liet zij al haar bezittingen, voor zover betrekking hebbende op de imkerij, aan onze vereniging na. Met het heengaan van "Lenie" Mansveld is ons weer een van die figuren ontvallen die geheel belangeloos en met inzet van heel hun persoon hebben getracht bijteelt en vereniging omhoog te brengen. Helaas worden in deze turbulente tijden deze stille werkers, te weinig gewaardeerd en te snel vergeten.

H. G. M.

STUDIeweekend

van de "Vrienden van Ambrosiushoeve"
secr. Laan van Rasseghem 31
Breda

Nu de korvenstal is overgedragen moeten wij ons al weer richten op de volgende activiteiten.

Sommigen van U zullen zich nog ongetwijfeld de **studie week-ends** herinneren die vroeger op Ambrosiushoeve werden georganiseerd.

Met onze jaarvergadering in het vooruitzicht leek het ons een goede gedachte het een met het ander te combineren.

Zaterdag 30 september a.s. zullen zowel de jaarvergadering als het kennismakings/studie-weekend worden gehouden te Hilvarenbeek.

Het ligt in de bedoeling enige inleiders aan het woord te laten, een excursie te maken en een speciale film of diaserie te vertonen.

Onze leden en donateurs zullen nog nader persoonlijk bericht ontvangen.

Doch ook degenen die nog geen lid of donateur zijn willen wij alsnog uitnodigen dit te worden. Zij kunnen dan ook indien ze willen aan voornoemd week-end deelnemen.

De voorlopige inschrijving staat open tot 1 september a.s.

Wij gaan dan aan de slag om de organisatie verder af te werken.

Uiteraard komen de reis- en verblijfkosten voor rekening van de deelnemers.

Wel willen wij bemiddelen bij het regelen hiervan. In Hilvarenbeek zijn een jeugdherberg, een camping en diverse hotels.

Bij Uw inschrijving gelieve U te vermelden met hoeveel personen U wenst te komen.

Zo spoedig mogelijk na 1 september zullen de inschrijvers van ons bericht ontvangen.

Het bestuur.

RABO-bank Rijsbergen 14.53.12.216 of
postrek.nr. 39.49.772

beiden t.n.v. Penn.meester Vrienden van Ambrosiushoeve
Bredaseweg 29 Rijsbergen.

BEKNOpte NOTULEN

BEKNOpte NOTULEN van de H.B. vergadering die gehouden is op donderdag 15 juni 1978 in het Bijenhuis te Wageningen, aanvangende 9.00 uur.

Aanwezig: dHH J.J. Speelziek (voorz.); W. Assink; J. Fluyt; R. H. Geskes; J. H. Hartman; R. v.d. Hul; J. A. Krabbenborg; H. G. Maagendans; M. W. v.d. Meulen; Drs P. C. Muntjewerf; C. Pater Jzn; Ir J. J. Pettinga; mevr. T. E. A. Rive-v. B.

Voorz. opent de vergadering.

N.a.v. de notulen van de H.B. vergadering dd. 18 febr. merkt voorz. op dat het woordje „wat” behoort te vervallen in de eerste regel van de alinea statuten; dit wordt dan "worden aangepast".

Dhr Fluyt zegt dat het tweede schrijven van dhr Mul betr. de invoer van volken uit België naar Nederland niet geplaatst is.

Dhr Maagendans weet dat het eerste artikel wel werd geplaatst voorzien van commentaar van dhr. Pettinga. De tweede brief van dhr Mul werd naar dhr Pettinga gestuurd met verzoek deze rechtstreeks te beant-

woorden. Dhr Pater raadt aan het schrijven alsnog te plaatsen in de rubriek "De lezer schrijft".

Dhr v.d. Hul informeert wat beknoppte notulen zijn. Voorz. antwoordt dat niet alles wat in de H. B. vergadering wordt besproken rijp is voor publikatie in het Groentje.

Ook heeft dhr v.d. Hul in het besluitenlijstje van de vorige H. B. vergadering niets teruggevonden over de plaats waar de Nationale Imkersdag 1979 gehouden zal worden. Voorz. vindt dat Zeeland in een vergeten hoek dreigt te geraken en dat we daarom de voorkeur aan Zeeland moeten geven boven Enschede waar de imkersdag reeds tweemaal plaatsvond. Het H. B. is het hiermee eens.

Ingekomen stukken: Voorz. heeft de "Stertselaar", blad van afdeling Leiden, ontvangen. Tot zijn verbazing heeft hij hierin gelezen dat Leiden afdelingsleden heeft en leden van de Vereniging. In het H. B. ontspint zich hierover een discussie. Dhr Maagendans zegt dat wij een Vereniging hebben, waarvan de afdelingen een administratief onderdeel vormen. Zij hebben zich te houden aan de statuten en voorschriften van de Vereniging. Als deze z.g. afdelingsleden stemrecht hebben dan moet er voor hen reglementair quantum worden afgedragen. Wel is het mogelijk om naast leden z.g.n. donateurs te hebben; deze hebben geen stemrecht, ontvangen geen Groentje, zijn niet verzekerd en kunnen geen gedatureerde suiker bestellen. Dhr. v.d. Meulen gelooft dat we deze kwestie in overleg met het afdelingsbestuur moeten oplossen. Omdat dit probleem ook in andere afdelingen speelt vindt voorz. dat ieder hier in zijn eigen groep attent op moet zijn. In de nieuwe activiteitengids zullen we opnemen wat onder donateurs wordt verstaan.

Op 7 oktober a.s. zullen we een dag organiseren in Wageningen voor de bijenteeltleraren. (D.w.z. voor degene die les geven en voor subsidie in aanmerking komen). Voor deze dag zullen ook uitgenodigd worden: Ir Pettinga, Commissie Onderwijs en Het Dagelijks Bestuur.

Vervolgens deelt voorz. mee dat de afdelingen, die cursussen bijenteelt organiseren een schrijven hebben gehad van het Ministerie van Landbouw, waarin wordt medegedeeld, dat het de bedoeling is dat de cursus-administratie in het vervolg bij de Verenigingen zal berusten. Als Vereniging hebben we hierover echter nimmer een schrijven gehad. Na telefonisch overleg met het Ministerie is besloten dat we voorlopig op de oude voet zullen doorgaan.

Activiteitengids: Dhr Pater informeert of er van de zijde van de H. B. leden nog suggesties zijn voor de in september uit te geven nieuwe activiteitengids. Dhr Meyerman vraagt enige extra exemplaren voor de H. B.-leden. De vergadering gaat hiermee akkoord. De afdelingen zullen elk twee exemplaren krijgen één voor de voorzitter en een voor de secretaris.

Omdat intussen Ir Pettinga is gearriveerd informeert voorz. naar de door dhr Fluyt al eerder ter sprake gebrachte brief van Mr Mul betr. de invoer van Belgische volken. Dhr Fluyt deelt ook mee dat in Zeeland 30 à 40 volken zonder vergunning bij het koolzaad zijn geplaatst.

Volgens dhr Pater staan in de Flevo-polders ook meer Belgische volken dan zijn opgegeven.

Ir Pettinga zegt toe in het septembern. een reactie op de 2e brief van dhr Mul te geven. Tegen illegaal plaatsen van volken kan slechts opgetreden worden als dit bewezen kan worden. Spr. raadt aan in voorkomende gevallen dit onmiddellijk te rapporteren, zodat maatregelen kunnen worden genomen. Dhr Fluyt vraagt zich af of deze materie in de nieuwe

Veewet is geregeld. Dhr Maagendans zegt zich niet te herinneren of deze bepalingen, in zoverre ze betrekking hebben op de bijenteelt, zijn behandeld in afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap. Het H. B. besluit hierover een brief te richten aan afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap en aan de Minister van Landbouw.

Pensioenregeling: DHH Krabbenborg en Hoogstede komen in aanmerking voor een pensioenregeling zegt voorz. Een afgerond voorstel hiervoor is er nog niet. Wel is het H. B. van mening dat er voor de overige werknemers ook een aparte pensioenregeling gecreeërd moet worden. Misschien kan het bestaande voorzieningsfonds volgens vaste regels in voorkomende gevallen gehanteerd worden. Het H. B. geeft het D. B. de toestemming deze zaak verder uit te diepen, op de volgende H. B. vergadering zal dit weer aan de orde komen.

Kandidaat voor Commissie Handel: Op de oproep in het Groentje zijn 5 reacties gekomen. Het H. B. besluit dat dhr Sikkes uit Sneek de vakature, ontstaan door het vertrek van de voorz. uit deze commissie, zal vervullen. De vier overige kandidaten zullen in reserve worden gehouden.

Speldjes: Het D. B. stelt voor de draagmedaille, die uitgereikt wordt bij 25- en 50-jarig bestuurslidmaatschap, te vervangen door een zeskantige speld i.v.m. de hoge kosten van de medaille. Deze speld zal uitgereikt worden door het H. B. lid aan verdienstelijke bestuursleden (10 jaar verzilverd, 25 jaar verguld). Voor die 25 jaar of langer lid zijn wordt het ronde speldje gehandhaafd. Richtlijnen zullen worden opgenomen in de activiteiten gids. Dhr V.d. Hul heeft aanmerkingen op de kwaliteit van de speldjes. Mevr. Rive zegt dat haar geen klachten dienaangaande ter ore zijn gekomen.

Statutenwijzigingen: Voorz. zegt dat de statuten zijn aangepast aan de eisen van het Nieuwe Verenigingsrecht, de terminologie is gemoderniseerd, maar er is niets ingrijpend gewijzigd.

Dhr Maagendans vindt dat het grote werk n.l. het aanpassen van het Huish. Reglement nog komt. Vroeger moest voor elke wijziging een koninklijke goedkeuring worden aangevraagd; met het Nieuwe Verenigingsrecht kan een wijziging doorgevoerd worden na bekrachtiging van de Algemene Vergadering. Hierna behoeft de wijziging enkel gedeponereerd te worden bij de K. v. K. Overigens zitten onze statuten zo ruim in elkaar dat we hier alle kanten mee uit kunnen.

Hoewel dhr v.d. Meulen vindt dat er een discussie over deze statuten op gang gebracht moet worden onder de leden, besluit het H. B. toch dat gezien de korte tijd die ons nog rest de kwestie z.s.m. door de notaris te laten afronden. Het huishoudelijk reglement zal later na inspraak door de afdelingen afgerond worden.

Markten: Dhr Maagendans wijst erop dat er de laatste tijd hoe langer hoe meer bijenmarkten komen, waar onze afdeling Handel voor wordt uitgenodigd. Soms zijn er zelfs twee markten op één zaterdag. Dhr Fluyt vindt dat het afdelingsdepot uit de omgeving waar de markt wordt gehouden het Bijenhuis kan vertegenwoordigen. Dhr Pater gelooft dat het nuttig is dat het Bijenhuis zelf gaat; ook al omdat het assortiment van het Bijenhuis groter is dan dat van het depot. Dhr Krabbenborg deelt mee, dat de bus die we momenteel voor de markt gebruiken volgend jaar waarschijnlijk vervangen dient te worden. Voorz. vindt dat deze kwestie uitgewerkt moet worden door Commissie Handel.

Voorz. krijgt nogal wat vragen van oudere imkers die een gevorderdencursus willen volgen. Ir Pettinga en dhr Pater zeggen dat voor het volgen van de gevorderdencursus eerst de beginnerscursus doorlopen moet zijn. Soms verleent de Inspectie van het Landbouwonderwijs ontheffing van deze regel.

Groentje: De afdelingsberichten zag men graag korter b.v. maximaal 1/2 kolom per bericht. Besloten wordt door een enkel regeltje hierop te wijzen.

Rondvraag: Voorz. informeert bij dhr Geskes of hi n.a.v. het bericht in het afdelingsblad van Texel om van dit eiland een Carnica-eiland te maken, al stappen heeft ondernomen. Dhr Geskes antwoordt dat degene, die Carnica's wil gaan houden op gebruikelijke wijze een bevruchtungskastje naar Schiermonnikoog kan zenden. Spr. meldt tevens dat de mogelijkheden worden onderzocht om op Vlieland Carnica's te houden. Veel heil ziet spr. in het ontstaan en uitbreiden van z.g.n. Carnicakringen. Dhr Maagendans waarschuwt dat er door imkers van het vaste land naar Texel wordt gereisd i.v.m. de rijke heidedracht, wat het moeilijk zal maken om de Carnica's raszuiver te houden. Bovendien start de Carnica vroeg in het voorjaar en benut over het algemeen de najaarsdracht slecht. Misschien kunnen we ons beter toeleggen op K. I. van Carnicakoninginnen. Dhr Assink zegt dat dit in Enschede al tot volle tevredenheid wordt toegepast. Over de Koninginneteeft ontspringt zich een levendige discussie tussen de H. B. leden. Tenslotte stelt dhr Pater voor deze winter een aparte studiedag over koningin- en Carnicateelt te houden.

Dhr Muntjewerf vraagt of er al iets bekend is over de enquête op landelijk niveau naar het voorbeeld van de proefenquête Noord-Holland.

Voorz. zegt dat dhr Van Es, voorzitter van de commissie Landbouwstatistiek heeft toegezegd hier alle aandacht aan te zullen besteden. Diverse H. B. leden staan sceptisch tegenover het juist beantwoorden van de vragen.

N.a.v. opmerkingen uit de groep N. H. stelt dhr Muntjewerf voor een vaste man te benoemen in de commissie Nazien Boeken. De afdelingen zenden steeds terzakekundige mensen antwoordt mevr. Rive.

Dit jaar is er nogal wat spuitschade geweest in Noord-Holland. Spr. zag daarom graag een betere verdeling van de medewerkers van het Rijksbijenteeltconsulentschap over het land. Dhr Fluyt vindt het noodzakelijk dat de medewerkers bij de grenzen worden ingezet. H. B. besluit een brief aan het Ministerie te zenden teneinde te bevorderen dat de opvolgers van de HH. Van Os en Van Willigen niet in het zuiden maar in het midden of noorden van ons land worden ingezet.

Dhr Muntjewerf zou graag een voorlichter op het gebied van de bijenteelt aangesteld zien. Het is wellicht mogelijk dit op fifty-fifty basis te doen. Dhr Pater zegt dit nader te zullen onderzoeken.

Dhr Krabbenborg deelt mee dat er nog 1500 ton suiker voor denaturering is besteld. Spr. meldt tevens dat de verkoop van gegoten kunstraat na aanvaankelijke aarzeling van de imkers, nu goed is te noemen. Dhr Assink informeert hoe het met de EEG-gelden over '76 staat.

Dhr Maagendans antwoordt dat allereerst de film bekostigd zal worden en dat daarna de andere posten worden uitgekeerd. Met dhr Geling zal spr. nog eens telefonisch contact opnemen, waarin hij zal aandringen op een snelle eindbeslissing. (Deze zal op 30 juni genomen worden). Ook is dhr Assink be-

nieuwd hoe het er met onze bibliotheek voor staat. Dhr Pater en Maagendans antwoorden dat het overleg indertijd is vastgelopen op weerstand van de hoofdbibliothecaris van de bibliotheek van de Landbouwhogeschool.

Dhr V.d. Hul merkt op dat in de Alg. Vergadering uitbreiding van het Groentje is goedgekeurd. Spr. en dhr Assink vinden het onjuist dat er toen niet over de kosten, die dit met zich meebrengt, is gerept.

Dhr V.d. Hul zegt toe een conceptbrief op te zullen stellen, waarin gewaarschuwd wordt tegen de gevaren van bespuitingen.

Dhr Hartman is ter ore gekomen, dat het bandje voor de fruittelers in de Flevopolders geen juiste informatie heeft verstrekt betr. het spuiten.

Tenslotte sluit de voorz. de vergadering met een woord van dank aan de aanwezigen.

Besluitenlijstje

1. Imkersdag 1979 te Goes.
2. Brief naar afd. Bijenteelt van het Landbouwschap i.v.m. de vervanging van de Veewet en de invoer van volken uit het buitenland.
3. Dhr Sikkes te Sneek wordt benoemd in de Commissie Handel.
4. Verenigingsonderscheiding voor bestuursleden wordt voortaan zeskantig speldje.
5. D. B. krijgt toestemming met de ontwerp statuten naar een notaris te gaan.
6. Met een enkel regeltje zal er in het Groentje op gewezen worden dat afdelingsberichten maximaal 1/2 kolom mogen beslaan.
7. Contractorgaan voor bijenteeltleraren zal worden uitgegeven.
8. Getracht zal worden deze winter een studiedag over Koninginne- en Carnicateelt te organiseren.
9. Brief naar Ministerie van Landbouw met verzoek medewerkers van de R. B. C. in het midden en noorden van ons land in te zetten.

Onderwijsdag te Wageningen

Door de commissie Onderwijs van onze Vereniging wordt op 7 oktober a.s. in het Bijenhuis te Wageningen een Onderwijsdag georganiseerd. Hiervoor zullen worden uitgenodigd alle bij ons bekende Bijenteeltonderwijzers alsook de Praktisch Imkers die beginnerscursussen geven. Meer hierover in het Groentje van sept. a.s. Noteert U daarom nu reeds deze datum.

C. P.

UITNODIGING

De Koninklijke bijenbond „De Verenigde Taxanders Tessenderlo” Limburg (B) nodigt alle Nederlandse vrienden imkers uit tot het bijwonen van de feestelijke viering van hun 10de bijenmarkt. Dit op zondag 3 september 1978, dit in de technische school van de Broeders van Liefde Stationstraat - H. Hartlaan Tessenderlo.

Programma: 9.30 u. openingstoespraak
Tentoonstelling - koninginneteelt !!
Tentoonstelling - de bijenteelt in de schilderkunst !!!
Tentoonstelling - de imkerij in Tsjechoslowakije
Film
enz

Beste Nederlandse vrienden imkers, dit is een dag dat alle imkers uit Nederland samen met hun familie leden zullen verbroederen met de Belgische imkers.

Namens het comite van de markt heten wij U allen welkom,

J. JANNES.

UITNODIGING

Nederlandse Vrienden,

Wij verwachten U op ons derde Vlaams Imkerskongres, 9 september aanstaande !

Plaats: Univers. Instell. Antwerpen,
Universiteitsplein 1
2610 WILRIJK - Antwerpen.

Programma:

- 10 uur: Ir Pettinga: Imkeren in Nederland
Prof dr Van Laere: Apimondia
- 12 uur: Samen lunchen
- vanaf 14 uur: themadiscussies werkgroepen geleid bezoek aan Antwerpen tentoonst. bijenteelt.
- vanaf 17 uur: slotzitting en gezellig napraten.

Inschrijven vóór 15 augustus door storting van 20.-Hfl (werkmap-lunch-bezoek) op giro 109 1055 AMRO-Bank Tilburg, voor rek. 45 53 33 831.

U ontvangt dan tijdig kongreskaart en liggingsplan van de universiteit.

OPLEIDING en BEGELEIDING HONING- KEURMEESTERS

Ook hieraan wordt nu achter de schermen definitief gewerkt en wij hopen U binnenkort hierover in deze rubriek de definitieve plannen te kunnen mededelen.

Heeft U vragen ofwel suggesties of ideeën dan kunt U deze ter kennis brengen van de Commissie Onderwijs, Bijenhuis te Wageningen.

C. P.

NASCHOLING DIPLOMAHOUDERS "PRAKTISCH IMKER"

Zoals bekend is, opent het bezit van het diploma "Praktisch Imker" de mogelijkheid om van de regionale inspectie van het Landbouwonderwijs ontheffing te verkrijgen van de eis dat men onderwijsbevoegdheid moet bezitten, waardoor men gesubsidiëerde beginnerscursussen bijenteelt mag geven.

De Onderwijscommissie van onze vereniging heeft geconstateerd dat onder de bezitters van dit diploma, die teneinde les te kunnen geven, in aanmerking wensen te komen voor deze ontheffing, behoefte bestaat aan enige begeleiding. Om hieraan tegemoet te komen zal een korte cursus worden opgezet, gericht op didactiek, pedagogiek, het gebruik van lesmateriaal enz. Gedacht wordt aan 3 à 4 avondlessen te geven in het Bijenhuis te Wageningen. Aanmelding

van belangstellenden hiervoor aan het Bijenhuis te Wageningen, afd. Onderwijs. De kosten van deze cursus zullen zo laag mogelijk gehouden worden. Opgave tot deelname voor 15 sept. a.s.

C. P.

SERIE van 36 ENGELSE KLEURENDIA'S

Bij het Bijenhuis is verkrijgbaar een nieuwe serie Engelse kleurendia's over het leven der bijen.

Deze serie bestaande uit 36 stuks is bijzonder geschikt voor voorlichting en instructie in velerlei vorm. Ook voor een afdelingsavond bijzonder geschikt. Er is een Nederlandse omschrijving en toelichting bij. De prijs voor deze serie is f 47,50 af Bijenhuis in Wageningen.

C. P.

ONDERWIJS-VOORLICHTING en INSTRUCTIE.

Deze maand starten wij met deze nieuwe rubriek waarin we u op de hoogte zullen houden over al datgene wat betrekking heeft op het bijenteeltonderwijs, de voorlichting en instructie.

Maandelijks hopen wij U in 't kort over deze zaken te informeren en tevens op te nemen waar nieuwe Bijenteeltcursussen, speciale cursussen, strovlechts cursussen enz. van start gaan.

WAT GEBEURT ER BIJ VERWARMING VAN HONING

In het mei-nummer van bijenteelt verscheen een artikeltje over de betekenis van honing binnen de natuurvoeding. Als aanvulling hierop is het wellicht interessant één en ander mee te delen over verwarming van honing, de gezondheidsaspecten en de warenwet.

Biologische werking

Honing bevat meer dan alleen maar suikers. Kleine hoeveelheden eiwitten, aminozuren, smaak- en geurstoffen, lipiden (vetachtige stoffen) mineralen en enzymen komen er ook in voor. Vooral vanwege het feit dat honing een natuurlijk voedingsmiddel is, zonder verdere toevoegingen, blijkt er een toenemende belangstelling voor dit produkt te bestaan, met name uit de klantenkring van de reform- en alternatieve winkels. Er worden versterkende en ge-

nezende eigenschappen aan toegeschreven. In ieder geval staat vast dat enkele stoffen uit honing een gunstige invloed op de werking van het hart uitoefenen. Bovendien werkt honing gunstig op de spijsvertering en voorts bij maagzweren en nerveuze klachten, terwijl ook stoffen aanwezig zijn die bacteriegroei remmen. Overigens moet nog opgemerkt worden dat ook giftige honingsoorten bekend zijn.

Een aantal van deze gunstige eigenschappen gaat verloren als honing op onjuiste wijze verwarmd wordt. Met name de zogenaamde enzymen zijn nogal gevoelig voor verwarming. Enzymen zijn een verzameling chemische verbindingen die een belangrijke rol in de spijsverteringsprocessen spelen. Zij breken ingewikkelde chemische stoffen af tot eenvoudiger verbindingen, zodat deze in het lichaam gemak-

kelijk opgenomen kunnen worden. Een oudere benaming voor enzymen is fermenten.

Enzymen in honing

In honing komen voor de enzymen diastase, invertase, glucose-oxidase en nog enkele andere. Diastase breekt zetmeel af. Het is afkomstig van de spijsverteringssappen van de bij en ook het menselijk speeksel bevat grote hoeveelheden van dit enzym, gemiddeld per gram 50-maal zoveel als honing. Uit gezondheidsoogpunt is de aanwezigheid van dit enzym in honing dan ook niet van zoveel betekenis; we zullen echter nog zien dat het een aanwijzing is voor de aanwezigheid van andere enzymen, die wél van belang zijn.

Invertase (ook wel saccharase genoemd) zet de normale witte suiker, zoals wij die consumeren, om in glucose en fructose en is dientengevolge van direct belang voor de spijsvertering.

Glucose-oxidase (Inhibine) bezit anti-bacteriële eigenschappen, dat wil zeggen, het is in staat sommige bacteriën in hun groei te remmen of zelfs geheel te stoppen. Het is in dit verband interessant op te merken dat franse onderzoekers ook nog andere, van nature in honing voorkomende, stoffen vonden, die bacteriegroei remmen en wel tegen verwarming bestand waren.

Nu kunnen, zoals reeds opgemerkt, de genoemde enzymen niet zo best tegen verwarming; ze ontleden geheel of gedeeltelijk. Inhibine al zeer snel: bij verwarming op 75 ° C gedurende 40 minuten wordt het volledig vernietigd. Invertase kan iets meer hebben: verwarmt men bij de hierboven genoemde temperatuur en gedurende dezelfde tijd, dan is de helft van wat er oorspronkelijk aan invertase inzat, ontleed. Diastase is het meest resistent tegen verwarming. Verwarmt men honing 5 uur op 70 ° C dan ontleedt de helft van wat er oorspronkelijk inzat, de andere helft is onveranderd aanwezig.

Het gehalte aan het enzym diastase wordt niet in milligrammen of procenten maar in diastase-eenheden aangegeven, men spreekt van het diastasegetal. Het blijkt dat voor de verschillende soorten honing het diastasegetal sterk uiteen kan lopen.

Heidehoning bezit een zeer hoog diastasegetal, namelijk vaak 67, voor sinaasappelbloesemhoning ligt dit veelal rondom de 5. Deze honingsoort is van nature vrij arm aan het enzym diastase.

Wettelijke aspecten

Om nu deze gecompliceerde verwarmingskwestie iets te vereenvoudigen even een voorbeeld-

je. Verwarmt men een partij honing met diastasegetal 30, bij een temperatuur van 70 ° C gedurende 5 uur, dan is na afloop van deze procedure het diastasegetal tot 15 gedaald. Men kan dezelfde partij bij 50 ° C 5 dagen verwarmen — een procedure die in de praktijk ongebruikelijk is — alvorens het diastasegetal tot 15 gedaald is, terwijl bij 35 ° C 78 dagen nodig zouden zijn om het diastasegetal tot 15 terug te brengen. In dit voorbeeld hebben we honing genomen met een diastasegetal van 30. Gaan we evenwel uit van een partij honing met diastasegetal 12 (we treffen deze waarde wel aan bij koolzaadhoning) dan is na 5 uur verwarmen bij 70 ° C het diastasegetal nog maar 6. De honing is dan onder de rode streep terecht gekomen, want de warenwet stelt dat, met uitzondering van sinaasappelbloesemhoning, het diastasegetal niet lager dan 8 mag zijn. De warenwet zegt met andere woorden: als er ten gevolge van verwarming zo weinig diastase inzit dat het diastasegetal onder de 8 gedaald is, dan zijn de andere enzymen, die minder goed tegen verwarming kunnen maar die voor de gezondheid wel van belang zijn, vrijwel afwezig. De honing moet dan wettelijk als verhitte honing aangeduid worden.

De bond van Duitse imkers vindt deze minimum eis van 8 voor het diastasegetal veel te laag. Deze bond stelt dat de z.g. "echte duitse honing", die door de aangesloten imkers in de handel gebracht wordt, een hoger gehalte aan enzymen bezit. Voor de gegarandeerde Duitse imkerhoning gelden dan ook extra kwaliteitseisen, waarbij op het etiket aanduidingen als "rijk aan enzymen" of het onvertaalbare "naturbelassen" gebruikt worden. Voorwaarde is dan evenwel dat het gehalte aan het enzym invertase tenminste 10 invertase-eenheden draagt.

Konklusie

Er zijn nog andere aspecten verbonden aan verwarming van honing, die evenwel in dit verband van minder belang zijn.

Samenvattend kan opgemerkt worden dat honing van nature enkele voor de gezondheid zeer waardevolle eigenschappen bezit. Enkele van deze waardevolle eigenschappen kunnen door een onjuiste manier van verwarming verloren gaan. Indien naar een zo natuurlijk mogelijk produkt gestreefd wordt, verdient het aanbeveling - zo verwarming noodzakelijk mocht zijn - tussen de 40 en 50 ° C te verwarmen, gedurende niet langer dan 12 uur.

Keuringsdienst van Waren, Haarlem.
Drs. J. D. Kerkvliet

De lezer schrijft

WAAROM IK SCHRIJF?

Op pag. 46/47 van deze jaargang doet u, redactie, een poging om de lezers naar de pen te doen grijpen, vandaar dat u deze pennevrucht in de bus hebt gekregen. — Ik weet niet precies in welk „vak” ik thuis hoor, want u maakt in de aanvang van uw artikel onderscheid en poogt de motieven aan te geven vanuit welke de imker zijn gedachten aan het papier toevertrouwt. Ik denk dat ik bij de „geporden” behoor, maar ik vind schrijven ook gewoon leuk, paedagogisch ben ik niet altijd (wie wèl!), de wijsheid meen ik niet in pacht te hebben en aan de „tepelen daarvan kan ik u dan ook niet laven!”

Wel beloof ik eens wat te schrijven over het houden van bijen in Amsterdam. Voor deze maal wil ik mij houden aan wat ik in het „Groentje” van februari '78 las.

Is het waar dat een imker zo weinig voor zijn stiel over heeft? Ik durf dit niet zo ronduit te zeggen. Elke complete kast kost minimaal 200 gulden, een zak tabak is zo leeg, met één baal suiker begin je niets (ik gebruikte er vorig jaar 10), een auto voor vervoer naar en van de bijen als je ze niet achter huis hebt staan, kost honderden liters benzine per jaar, om je bijenkasten te kunnen plaatsen kost (mij althans) vele honderden guldens aan grondhuur (tuin), dan sneuvelt er nog wel eens wat dat vervangen moet worden, om te reizen moet er zeker 4 x per jaar, koolzaad en heide, een vrachtauto aan te pas komen en als je dan op het koolzaadveld aankomt moet de imker met geld in de hand klaar staan om een plekje aangewezen te krijgen. Jammer dat de Lauwerszee zo ver weg is, want daar (lees ik) kun je nog voor 50 cent terecht. (f 1,50 was schrijffout. red.).

In de Flevopolders betalen we al enkele jaren f 1,50 plus BTW. Haha! Dat is gewoon om te gieren! Of... is dat zo omdat imkeren, zoals u meent, meer een beroep is dan een hobby? Noem de imker dan maar een „beroepshobbyist”, want laten kan hij het toch niet.

Waarom moet de fruitteler het komen, staan en het vertrek van bijenvolken eigenlijk betalen en waarom eist het Rijk geld toe? Of heeft dat te

maken met het „recht van de sterkste?”, of: „die imker komt toch wel?” — In een der handboeken las ik dat goed bevruchte koolzaad, **dank zij de bijen** van die „beroepshobbyisten”, per ha oplevert: 2500 kg zaad.

100 kg zaad geeft 30 kg olie en 50 kg voederkoeken. 1 ha geeft dus:

$$25 \times 30 = 750 \text{ kg olie, en}$$

$$25 \times 50 = 1250 \text{ kg voederkoeken.}$$

De waarde hiervan weet ik bij benadering niet te noemen, maar als we het spel eerlijk willen spelen, dan moet de heer Van 't Land voortaan met een Haags kasregister in de polder verschijnen om de imker per kast uit te betalen. En de kosten die hij als toezichthouder maakt kunnen best óók uit diezelfde pot worden betaald. Ik weet daarom niet zo net of de imker wel een „krent” is. Ik vind dat hij zich best „aan de tepelen van 's Rijks schatkist” mag laven, want zwoegen moet die imker heus. En als hij imkert om er een „jas” aan over te houden, dan kan hij beter één ochtend per jaar bij de burens gaan behangen! Tenslotte hoeft hij die drooglegging van de polders toch niet te betalen? Of zijn de „tepelen van het Rijk” er niet om aan te zuigen maar om uit te zuigen? En verder, u meent toch niet dat de imker „rijk” wordt van zijn immen? Er zijn meer magere dan vette jaren. En als je dan de uitstalling ziet in een supermarkt met „echte” honing van f 2,50 per pot of een vak vol voor éénkwart leeg gegiste potten „russische” honing, te vies om aan te zien, lekker en goedkoop, misschien wil de STER eens ons kostelijk produkt, via dat eerderbedoelde register, met of zonder tandenborstel, ons volk aanprijzen, of het Landbouwschap via „postbus 51, den Haag!” U hoopt op een dik maandblad, velen met u, maar wèl gezellig! Dat kan de „beroepshobby-vreugde” alleen maar vergroten en daarom schrijf ik nou!

J. A. Dekker

(Red.) De visie van schrijver is wel wat eenzijdig en dus aanvechtbaar, maar desondanks zijn wij blij met zijn bijdrage!

X BIJEN ALS GEVLEUGELDE PHARMACEUTEN?

Heden ten dage beschouwen vele Sovjet artsen en onderzoekers de bijenstal, mits goed georganiseerd, als een natuurlijke geneesmiddelenindustrie, die een arsenaal van produkten levert met bijzonder waardevolle eigenschappen voor toepassingen in de geneeskunde zoals: honing, bijenwas, propolis, stuifmeel, koningin-gelei en bijengif. Observaties in vele klinieken voor inwendige ziekten in de U.S.S.R. hebben aangetoond dat honing genezend werkt bij maagaandoeningen, met name zweren aan de maag en de twaalfvingerige darm. Bij regelmatige consumptie van honing wordt de funktie van de ingewanden gereguleerd. Eveneens stimuleert honing in de vorm van zetmeel alle funkties van de lever — het centrale chemische laboratorium van het menselijke organisme — en vergemakelijkt daardoor de weerstand tegen infecties.

Het heeft bovendien een gunstige invloed op de hartfunctie en de samenstelling van het bloed en de bloedkleurstof. Zo is het nuttigen van een glas water, waarin een eetlepel honing is opgelost, voor het naar bed gaan een uitstekend kalmerend en slaapbevorderend middel. De aktiviteit van honing wordt verklaard door de veelzijdige samenstelling. Wanneer een arts aan een patient honing voorschrijft, betekent dit als het ware een recept dat 80 (tachtig) verschillende bestanddelen bevat die alle **zeer** belangrijk zijn voor ons organisme. Elke druppel honing is een bron van **waardevolle** substanties, o.a.: fructose, druivensuiker, enzymen, vitaminen, organische zuren, bio-elementen, hormonen, antibiotica en., enz., enz.

(Mij persoonlijk baat het tegen vorming van nierstenen, waar ik veel van heb geleden). Bijenwas is speciaal belangrijk bij de samenstelling van geneeskundige cremes en zalven. De huid neemt het makkelijk op en verkrijgt een gezonde frisse teint. Propolis (Bijenlijm) werd voor het eerst gebruikt tijdens de Boerenoorlog, waar het dienst deed ter behandeling van wonden. Tegenwoordig wordt het aangewend bij aandoeningen van de ademhalingswegen en de longen. Ook wordt het toegediend als inhalatie of in een gorgeldrank bij keelontsteking of bronchitis. Stuifmeel is het produkt van de mannelijke bloeiwijze van planten en het effect op het organisme kan vergeleken worden met dat van de endocrine klieren. Goede resultaten werden bereikt bij de behandeling van gezwellen in de prostaat met een preparaat van stuifmeel. Het lijkt niet onmogelijk, dat in de naaste toekomst geneeskundige en de gezondheid beschermende preparaten van stuifmeel een rol zullen gaan spelen. Het hoge gehalte vitamine P weert her-

senbloedingen en beschermt het hart en het netvlies van het oog.

Wetenschapsmensen, te beginnen bij Aristoteles, hebben hun hersenen gepijnigd om er achter te komen, waarom de koningin-bij, komende uit hetzelfde ei als de werkbij, twee maal zo groot is dan de werkbij, terwijl zij de ongelooflijke eigenschap bezit 2.000 en meer eieren per dag te leggen en... waarom zij wel 5 of 6 jaren leeft en haar dochters (de werkbijen) maar 30—35 dagen? Welnu, de scheikunde heeft dit mysterie opgelost. De uitkomst is, dat de gelei, waarmee de koningin door de bijen haar gehele leven wordt gevoed, een produkt is, dat **alle** bekende aminozuren, vitaminen, hormonen, enz. enz. bevat. Algemeen wordt het thans toegepast als verjongingsfaktor in de cosmetica. Tenslotte het bijengif: dit is werkzaam bij sommige vormen van reumatiek en zenuwontsteking. Natuurlijk kunnen de bijen en hun produkten niet als allesgenezers worden gezien, maar het is wel **heel** duidelijk, dat de gevleugelde pharmaceuten het instrument kunnen zijn bij de behandeling van vele ziekten.

Voor u gelezen en interessant gevonden door:

J. Landsmeer

BIJENHOUDEN EEN OUDEMANNEN- ZAAK ?

Je zou het haast wel denken als je sommige boekjes en veel foto's over de imkerij bekijkt. Ook op de tentoonstellingen over "de imker en z'n spul" die te pas en te onpas worden georganiseerd krijg je deze indruk. Veel oud materiaal, strokorven, legio modellen en wrakhoutkasten met ingebouwde wasmotkwekerijen. Aan de wand foto's met krom getrokken opa-imkers. Om het verleden nog meer te benadrukken worden er weer oude lieden aangetrokken om te gaan zitten korfvlechten. Dikwijls zijn er ook kaarsemakers die een moderne machinaal vervaardigde kunstraat om een pit zitten te frommelen.

Sorry mensen, dit heeft geen d meer te maken met bijenteelt anno 1978 ! Een bekend handelaar in artikelen voor de bijenteelt, een man die er een zeer moderne bedrijfsvoering op na houdt en met z'n artikelen up to date is, geeft een katalogus uit met foto's van zijn gemoderniseerde verkooppriimte met daarin, U raadt het al "oude mannetjes". Is dat nu onze "image" ?

De werkelijkheid is gelukkig anders. Op de

door mij te leiden kursussen bijenteelt, verschijnen de laatste jaren meer en meer jongeren, dit is een verheugende zaak maar toch hoor ik nog steeds "Ja maar ik heb van een oude imker gehoord dat" en dan volgt er weer een brok nostalgie. Natuurlijk, ook ik heb veel geleerd van een oude imker, de man heeft me geweldig op weg geholpen en ik vraag ook nog wel om raad bij mijn 'mentor'. Ook heb ik bij andere oude imkers gekeken en verhalen aangehoord over de heide, klaver en boekweit en ik heb met verbazing aanschouwd hoe zij imkeren met jutezakken en oude tapijten, met de meest uiteenlopende ramen door elkaar en met niet onderling uitwisselbare kastdelen en voerbakken-bijenverzuiperij-troep. Bovendien gesteigerd door wasmot, terwijl een stuk bindtouw stevigheid biedt aan de kist. "Och ja, het is niet meer zoals vroeger" hoor je dan.

Nu wordt de spijker op de kop geslagen! Het is niet meer als vroeger. De dracht is totaal veranderd. Er is nieuw genormaliseerd kastmateriaal. Er zijn nieuwe bedrijfsmethoden. Er zijn resultaten bekend van nieuwe onderzoeken. U krijgt ook via dit blad informatie over moderne bijenteelt en U kunt kennis nemen van publicaties in binnen- en buitenland. Nog wat. De korfimker, die vroeger in een hutje op de hei woonde en de kost moest verdienen met z'n bijen, woont nu in een flat in Utrecht en heeft op z'n balkon een paar volken in kasten en oogst leuk wat zomerhoning van de door de gemeente in het stadscentrum aangeplante heesters, hij doet dit als hobby. Laten we met elkaar niet blijven terugkijken naar vroeger, de imkerij verjongt zich. Pin U niet vast op een methode die U al 50 jaar volgde. Blijf bij de tijd. Beoordeel uw methode en die van anderen kritisch. Lees naast Schotman ook van Gool. Durf uw dekkleedje met de gemeentereiniging mee te geven of ruil het in tegen een dekplank!

Oude bestuursleden maak eens plaats voor jongeren, U heeft ook recht op pensioen!

Laatst kreeg iemand een lintje omdat hij al 40 jaar bestuurslid was, de man moest een bekeuring hebben omdat hij 30 jaar te lang bleef plakken!

Laat de oudere imkers de jongeren op weg helpen. Jongeren help de ouderen kasten sjouwen. Laten we jong en oud onze vereniging van de oude mannekwaal afhelfen, laten we naar elkaar luisteren en niet bij voorbaat denken dat we gelijk hebben! Samen bouwen aan een vereniging die zich aan het verjongen is.

Beetsterzwaag.
Chris Rota

Naschrift: Wat meer respect voor de oudere mens zou schr. niet ontsieren. Hij koppelt op een zeer generaliserende en denigrerende wijze een wat hogere leeftijd aan conservatisme, om niet te zeggen achterlijkheid en vergeet dat het juist die oude garde is die vereniging en bijenteelt hebben gebracht op het punt waar wij nu zijn. Over het nut voor bestuiving en milieu van die kasten op het balkonnetje zullen we het maar niet hebben.

HET TERRITORIUMGEDRAG VAN BIJEN

Het lijkt me wenselijk alvorens over het territoriumgedrag van bijen te schrijven eerst iets over het territoriumgedrag in het algemeen en de gevolgen hiervan te schrijven.

Iedereen, die niet doof of blind is voor het „natuurlijk gebeuren” is verheugd bij het naderen van de lente weer het gezang te horen van onze vogels. Toch is dit gezang, hoe mooi het in onze oren ook klinkt, niet bedoeld om onze zintuigen te strelen, het is een waarschuwing aan soortgenoten: blijf uit de buurt, dit is mijn domein. Het is een onderdeel van hun territoriumgedrag. De grootte van hun territorium wordt o.a. bepaald door het voedselaanbod in hun gebied en door het aantal individuen van de soort. Is het voedselaanbod gering, dan zal het territorium per jaar groter moeten zijn om hun jongen groot te brengen. Om de grenzen van hun territorium vast te stellen, is een voortdurend imponeren, zich laten gelden noodzakelijk. Is een vogel door ziekte, ouderdom of afwijking gehandicapt, dan zal hij niet in staat zijn zich een territorium te veroveren en zal er vaak zelfs het leven bij inschieten, omdat hij ook niet in het territorium van een soortgenoot geduld wordt. Alleen de sterkste individuen komen zodoende tot voortplanting. De instandhouding van de soort is belangrijker dan het behoud van een individu.

De strijd om de handhaving van de soort vinden we in heel de natuur zelfs bij planten.

Hoe gebeurt dit dan bij bijen?

Sociaal levende insecten, zoals bijen, kennen ook een territoriumgedrag, als dit niet zo was zouden ze als soort waarschijnlijk allang uitgestorven zijn, immers veel ongewenste mutaties en afwijkingen zouden kans van overleving en voortplanting gehad hebben waardoor de soort als geheel ongunstig beïnvloed zou worden en de strijd om een plaats in het eco-systeem op den duur zou verliezen.

Selectie bij bijen, we hebben het nu over een

situatie zoals die zich in de natuur zou voordoen, gaat als volgt.

Bijen treden altijd op als volk, een bij als individu is reddeloos verloren, ze missen zelfs het instinkt om zich, wanneer ze door toeval een nacht buiten het volk moeten doorbrengen, tenminste voor weersinvloeden of voor de ogen van hun talloze vijanden te verschuilen en zo de dag af te wachten. Wanneer bijen elkaar op een drachtplant ontmoeten, kunnen zich twee situaties voordoen. Ze reageren agressief en wanneer het geen vechten wordt, wat niet altijd gebeurt, zullen ze elkaar toch ontwijken, of, wanneer het zo uitkomt zullen ze met z'n tweeën of meer hetzelfde bloempje „uitlepelen”. In het eerste geval zijn het bijen van verschillende volken, ze hebben dit zeer snel door, in het tweede geval komen ze uit hetzelfde „nest”. Wanneer volk A op een gegeven moment 30.000 vliegbijen heeft en volk B heeft er maar 15.000 dan is het duidelijk dat wanneer volk A een goede drachtbron gevonden heeft, volk B, wanneer het ook op deze drachtbron aast, door haar geringer aantal al snel door volk A wordt verdrongen, tenzij er ruim voldoende is voor beide volken, zodat ze elkaar kunnen ontwijken. Volk A zal echter altijd de eerste keuze hebben, dank zij hun „boodschappendienst” waardoor binnen de kortste keren alle vliegbijen op de hoogte zijn van een belangrijke drachtbron en zij door hun aantal de eerste plaats opeisen. Deze selectiedruk zal des te zwaarder gaan wegen naarmate een bepaald gebied meer overbevolkt raakt of minder dracht oplevert. De zwakste volken zullen hiervan onherroepelijk het slachtoffer worden. Zij zullen steeds zwakker worden door gebrek of tekort aan voedsel en tenslotte het loodje leggen of zij komen de winter niet door. Er spelen ook nog andere factoren een rol, die de ondergang van zwakke volken bespoedigen, maar daarover dan een volgende keer.

A. J. Karreman, Zeist

(Red.) Dit artikel bevat weer een aanwijzing voor die imkers, die, overigens bezielde met edele motieven, zwakke volken met kunst- en vliegwerk willen „oppeppen”. Doe het niet. Het gehalte van uw bijenvolken gaat er alleen maar door achteruit.

GIFTIGE BESPUITINGEN

't Is weer zover dat door giftige bespuitingen wederom veel van onze eerste vliegbijen zijn gedood.

In Westfriesland is zeker op drie of vier plaatsen zo goed als zeker het zeer giftige Parathion gebruikt om een eerste luizen aantasting te bestrijden.

En hoewel de Nederlandse Fruittelers Organisatie (F. N. O.) z'n best heeft gedaan de fruittelers herhaaldelijk te waarschuwen voor giftige bespuitingen tijdens de bloei; gebeurt het toch nog op diverse plaatsen !

Ook kleine-tuinbezitters en siertuinders zijn soms door bespuitingen gevaarlijk voor de bijen.

Het is dan ook logisch dat verschillende imkers hier er toe overgaan als het gevaar dreigt de bijen zo ver mogelijk van die bedreigde plaatsen weg te brengen. Vluchten wordt dus gemeen goed voor de imkers in onze omgeving om de vliegbijen te behouden. Ook ons Hoofdbestuurslid moest na geleden schade z'n bijen snel ver wegbrengen.

We kunnen wel stellen dat wanneer de paardbloem in bloei staat het gevaar het grootst wordt ! Dat het eerst maaien van deze bloemen, waar de bijen sterk op vliegen, maar zelden gebeurt.

't Is jammer dat goedwillende kwekers die de bijen nodig hebben voor hun bedrijf, door een klein aantal onverschillige of niet wetende (?) kwekers worden benadeeld.

Schellinkhout
D. H. Koeman

EEN TIEN MET EEN GRIFFEL !

Wat een verbetering om het Groentje voortaan in een beschermende enveloppe thuis te krijgen ! Geen beschadiging door vastgeplakte wikkels en geen vouw meer in mijn kostbaar lijfblad.

Deze maatregel zal voor velen een stimulans zijn om dit vakblad te bewaren en te laten inbinden.

Een tien met een griffel voor dit idee.

D. Lems
Leusden

REIST U MET UW BIJEN?

**Dan uw naam en adres
in onuitwisbaar schrift op elke kast.
Dat is voorschrift
en helpt diefstal voorkomen.**

BOEKBESPREKING

„De Oude Imkerij”, door B. Jacobs en H. W. M. Plettenburg (58 pag.). Voor me ligt de derde druk van „de oude imkerij” uitgave van het Rijksmuseum voor Volkskunde „Het Nederlands Openluchtmuseum” Arnhem. De eerste druk verscheen in 1964 en was in 1968 al geheel uitverkocht. Evenzo verging het de tweede druk. In dit bijzonder aardige en rijk geïllustreerde boekje (74 bijzonder goed uitgevoerde foto's) worden speciaal de hulpmiddelen van de oude imkerij, dus korfbijenteelt, toegelicht.

De schrijvers hebben de volgende indeling aangebracht:

1. de woningen, die de imker zijn volken ter beschikking stelde: de korven en later kasten met de bijbehorende stallen en schansen,
2. voorwerpen voor het vervoer van bijenwoningen,
3. datgene wat nodig was om in het leven van de bijen in te grijpen hetzij ten voordele van de bijen, hetzij ten bate van de imker,
4. beschermingsmiddelen voor de imker zelf,
5. benodigdheden voor het oogsten van honing en was, het persen van raten en de bereiding van was en mede.

Uit het boekje spreekt de zorg, toewijding en vindingrijkheid, die de imker sedert eeuwen voor zijn volken aan de dag legt.

Behalve bij het Openluchtmuseum te Arnhem (waar U beslist eens het bijenhuisje moet gaan bekijken zo U het niet al heeft gedaan) kunt U „de oude imkerij” ook in onze winkel aanschaffen: prijs f 7,—. T.R.

Wilhelm Rudiger: Ihr Name ist Apis. (Haar naam is bij) Cultuurgeschiedenis van de bijen. Ehrenwirth Verlag. f 20,—.

Dit 116 pagina's tellende boek is beslist geen handleiding voor het imkeren. Voor hen, die ook geïnteresseerd zijn in het grote gebied daaromheen is het een ware schatkamer van gegevens. Het boek is verlucht met 109 bijzonder goed uitgevoerde illustraties, waarvan 16 in kleurendruk. Alle raakvlakken van mens en bij, voor zover betrekking hebbende op onze cultuur, van de prehistorische tijden tot op heden wordt in dit boek behandeld.

De lezers ontdekt aldaar dat de verwevenheid van bijen, honing en was met onze beschaving en taal veel inniger is dan hij zich heeft gereali-

seerd en dat daarbij terreinen zijn die zich vermoedelijk grotendeels aan zijn aandacht hebben onttrokken. Als voorbeeld worden een aantal woorden gegeven, rechtstreeks aan de bijenteelt ontleend, die zich tot op heden in de moderne talen hebben gehandhaafd. Voor zover bijen-technische zaken ter sprake komen is het boek volkomen op de hoogte van zijn tijd. De bekende Dr. W. Steche, tot voor kort directeur van het Bijenteeltinstituut Stuttgart-Hohenheim gaf daarvoor de nodige wenken en aanwijzingen. Een interessant en prettig lezend boek dat onze Duits sprekende lezers met belangstelling voor historie sterk wordt aanbevolen.

H.G.M.

Door ons lid de Hr. B. Hilderink uit Haaksbergen werden wij attent gemaakt op het boek: „Bloemen: Lekkende Signalen” van Andreas Betsch (143 pag.). Dit boek is het tweede deel van de reeks: Sesam. Het leven op aarde. Volledigheidshalve: deel 1 Partnerkeus in het Dierenrijk; 3. Tussen Wolken en Diepzee; 4. De Kinderjaren van het Dier; 5. Hoe Dieren en Planten zich Beschermen; 6. Het Leven in Woestijn en Ijs; 7. Het Sociale Leven van de Dieren; 8. Dieren op Reis; 9. Eten en Gegeten Worden; 10. De Evolutie van het Leven. Uitgever: Bosch en Keuning N.V. Postbus 1 Baarn. Prijs f 22,50 per deel.

De samenstellers zeggen in een terugblik dat zij zich in de verschillende hoofdstukken van dit boek uitvoerig hebben bezig gehouden met de betrekkingen die er bestaan tussen de door de dieren bestoven planten, tussen de bloemen en de insecten. Een dergelijke kille samenvatting doet beslist onrecht aan dit boek, dat kennelijk met liefde is geschreven door auteurs die de kunst verstaan hun wetenschap op prettige en heldere wijze op de lezer over te brengen. Het boek behandelt alle aspecten van de relatie insecten - bestuiving - bevruchting en daarbij nemen onze honingbijen een belangrijke plaats in. Het zien van de bijen, ook het kleurenzien, de reukzin en de oriëntatie krijgen uitvoerig aandacht evenals de honingmerken, kleuren en bestuivingsinrichting van de bloemen. Het afwijkende ingewikkelde en interessante bestuivingsmechanisme van sommige bloemen wordt de lezer, mede aan de hand van foto's duidelijk gemaakt. Vanzelfsprekend worden de proeven van Prof. K. von Frisch besproken. Het boek bevat naast andere illustraties een aantal schitterende kleurenfoto's van bijen. Wat de druktechniek betreft valt het op dat op elke pagina een brede marge is aangehouden, waarin eventuele toelichtingen en verwijzingen zijn opgeno-

men, hetgeen een bijzonder prettig systeem blijkt te zijn. Wij zijn de Hr. Hilderink bijzonder erkentelijk dat hij onze aandacht op dit boek heeft gevestigd, een boek dat zeker in geen enkele afdelingsbibliotheek zou mogen ontbreken. Ook als geschenk voor natuurliefhebbers, geen imkers zijnde, in het bijzonder geschikt. Een boek dat zijn geld zeker waard is. H.G.M.

H.A. Dade. Anatomy and Dissection of the Honeybee (De anatomie en het ontleden van de honingbij). International Bee Research Association (I.B.R.A.) Hill House, Gerrards Cross, Bucks. SL9 0NR, England.

Het boek van Dade werd in 1962 uitgegeven door de Bee Research Association (die toen nog niet het predicaat "international" voerde) en werd al spoedig naast het bekende "The Anatomy of the Honeybee" van Dr. Snodgrass, dat eigenlijk een grondiger opleiding en training op dat terrein vraagt, een standaardwerk over het ontleden van bijen. Het was gedurende enkele jaren uitverkocht, doch thans is een Facsimilé-uitgave van de oorspronkelijke druk verschenen. De herdruk is gecorrigeerd en van aanvullende noten voorzien door Dr. J. Simpson van "Rothamsted Experimental Station" in Engeland. Behalve verklarende tekeningen in de tekst zijn achter in het boek 20 uitvoerbare duidelijke tekeningen opgenomen. Zij die het boek willen aanschaffen kunnen het bij bovenstaand adres bestellen. Prijs: £. 9.50 plus emballage en portokosten.

H.G.M.

ONZE IMKERSAGENDA

12 augustus	Honingmarkt Zutphen.
26 augustus	Nationale Imkersdag Boskoop.
2 september	Bijenmarkt Stadskanaal.
2 september	Bijen- en Honingmarkt Rotterdam, Laurensplaats.
9 september	Bijenmarkt Bussum. Tevens viering van het 60-jarig bestaan der afdeling.
16 september	Honing- en Bijenmarkt Ughelen.
23 september	Honing- en Bijenmarkt Eerbeek.
30 september	Honingmarkt Zutphen (dus niet zoals eerder vermeld op 4 okt.).
11 november	Stichtse honingkeuring.
31 maart 1979	Algemene Vergadering.

Oogst en Dracht

Met enige lichte regen is er vandaag een einde gekomen aan een weertype met veel zon en hoge temperaturen, hetgeen een gunstige invloed heeft gehad op de nektargift van de laat bloeiende voorjaarsgewassen.

Voor de fruitreizigers kwam dit fraaie weer echter te laat. Volken teruggekeerd uit de Beemster hadden zich wel goed ontwikkeld maar de hoeveelheid te slingeren honing was miniem. Imkers in de bebouwde kom met een rijk gevarieerde aanplant van vroege en late Wilg, Esdoorn, sierheesters en Paardekastanje waren beter af en konden 15 tot 25 pond zeer aromatische honing per volk oogsten.

In de Haarlemmermeer staan momenteel flinke percelen Vicia in bloei. Honing analyse heeft aangetoond dat dit gewas intensief door de bijen wordt bevolgen. Ook Karwij komt veel voor, doch bijenbezoek heb ik niet waargenomen.

Vanaf april is de hoeveelheid neerslag in het westen van het land vrij gering geweest, terwijl het uitdrogend effect van de bodem is bevorderd door aanvoer van lucht met een lage vochtigheidsgraad uit het noorden. Voor een goede klaverdracht zou wat meer neerslag geen overbodige luxe zijn.

Er schijnt dit jaar niet veel zwermneiging in de volken aanwezig te zijn. Volgens methode FAMESHAAN gemaakte vliegers doen het goed. Komende week hoop ik de jonge moertjes aan de leg te hebben.

Nieuw Vennepe, 8 juni
J. A. Zoet
Afd. Buiksloot

IN MEMORIAM

Op 5 juni 1978 is ons plotseling overleden het bestuurslid

KAREL MATTEI

in de leeftijd van 56 jaar.

Wij wensen Mevrouw en Zoon Mattei kracht en sterkte toe.

Hij ruste in vrede.

afd. IJsselstein en O.

H.H. IMKERS

Kijk eens in uw bijenstal of op uw bergzolder
ATZE DIJKSTRA

verzamelt alles wat bij een bij gebruikt werd: Oude imkerpijpen, korfmessen, voerbakjes, moerkooitjes, vlechtgereedschap, oude typen korven, oude bijenboeken enz.

Zijn adres is: Kampingerhof 6

8431 AS Oosterwolde Fr.

tel. 05160 - 2439

AFDELINGSNIEUWS

AFDELING DIEREN

Dat het kan, zien we bij de volhouder.

Al een groot aantal jaren is de Afd. Dieren met het realiseren van een bijenstal bezig, het kan al wel meer als 10 jaar zijn.

Het was een heele en weer geloof van de ene naar de andere instantie, Gemeente, buurtschap Dieren, natuurmonumenten en ga zo maar door.

In 1975 werd een bestuurslid zo enorm kwaad dat hij zonder de andere bestuursleden in kennis te stellen een boze brief naar de Gemeente stuurde, waar spoedig een reactie op kwam.

In deze brief stond of het bestuur op het Gemeentehuis zou willen verschijnen; met spoed werd er een bestuursvergadering belegd, en men dacht dat hiermee de realisatie van de bijenstal voor goed van de baan zou zijn, omdat men aannam dat B. en W. over deze brief alles behalve te spreken zou zijn en het bestuur eens goed op hun nummer wilde zetten.

Wie schetst de verbazing toen we op het Gemeentehuis heel vriendelijk werden ontvangen, er werd ons medegedeeld, dat de bijenvereniging wel degelijk de aandacht kreeg maar het een en ander niet zo eenvoudig blijkt te zijn.

Er werd ons gevraagd wat wij ons voorgesteld hadden, waarom en waarvoor een bijenstal. De afd. had inmiddels al een directieket gekocht, en opgeslagen, het bestuur deelde mede dat zij ook wel hier en daar een plekje wisten waar het geval zou kunnen staan. Er werd een afspraak gemaakt dat het bestuur met mensen van de Gemeente, de Gemeente door zouden rijden om alle plaatsen te bekijken.

Na veel geharrewar en papierkraam werd ons dan uiteindelijk een plaats aangewezen.

Toen kwam er een brief van SRJ dat er in Laag Soeren voor de voetbalvereniging daar een nieuw kleedhok gebouwd zal worden, of de bijenvereniging even zou willen kijken of het oude kleedgebouw iets voor hen zou zijn.

Wij zijn natuurlijk gaan kijken, en daar staat een uitneembaar houten gebouw van maar liefst 12 bij 6 meter, dat was het neusje van de zalm.

De Gemeente deelde ook nog even mede dat als wij interesse hadden dat het gebouwtje om niet voor de afd. beschikbaar zou worden gesteld, maar dat het verplaatsen en vernieuwen van slechte delen voor kosten van de afd. zou zijn, maar dat het mogelijk zou zijn om een subsidie van de Gemeente te krijgen.

Dus aan de arbeid, er werden tekeningen en begroting gemaakt, de begroting bedroeg f 30.000,—, er was ons reeds een bedrag van f 5000,— toegezegd zodat na overleg met SRJ ons het advies werd gegeven om de begroting in te korten tot f 27.000,—. Zo gezegd zo gedaan en een begroting van f 27.000,— werd ingediend.

Na enige maanden kwam het bericht dat ons een subsidie van f 9.000,— werd toegezegd, dat er voor f 9.000,— een lening gesloten kon worden met Gemeente garantie en dat de rest de afd. op moest brengen.

Oktober 1976 werd het gebouwtje door de Gemeente afgebroken en op het zwembad opgeslagen, waar wij ook al een begin konden maken met de werkzaamheden.

Het jaar daarop in maart konden wij beginnen met de

bouwput, de werkzaamheden vorderden langzaam maar zeker zodat we aan het einde van het jaar onze eerste vergadering in het gebouwtje konden houden. In januari van dit jaar zijn we van start gegaan met de eerste strovlechtskursus in ons eigen gebouw, en ook onze beginnerskursus is in het clubhuis van start gegaan.

Om het gebouw is een tuin aangelegd, en er staan reeds enkele kasten in de bijenstal.

Zo nu was het gebouw klaar de f 9.000,— subsidie was praktisch op, dat werd in het oor van SRJ gefluisterd, en deze gaf ons een tip dat het nog mogelijk was om nog een eenmalig subsidie aan te vragen, een zogenaamde startsubsidie die maximaal f 3.000,— kan bedragen.

Een begroting gemaakt voor meubilair en verwarming enz. deze ingediend, en werd door SRJ een subsidie van f 2.340,35 aangevraagd, welke praktisch op dit moment goedgekeurd is.

Het gebouw zal worden gebruikt voor propaganda, er komt een permanente tentoonstelling, er zal honing verkocht worden, cursussen zullen er gegeven worden zowel voor beginners als gevorderden, een strovlechtskursus zal weer van start gaan, in de winteravonden een contact werkvond voor de leden het geven van lezingen voor de scholen en het voorjaar en zomer seizoen open dagen voor alle geïnteresseerden.

Voor de permanente tentoonstelling vragen wij nog oude imkers materialen, ook oude boeken, tijdschriften, foto's hebt U ergens iets liggen, en U doet er niets mee denk dan aan ons het wordt gebruikt voor het beste doel wat wij kennen en dat is **propaganda**.

U kunt contact op nemen met de secretaris van de Afd. Dieren G. C. J. Verhaaff, Buitensingel 26, 6955 BK Ellecom, tel. 08330 - 17 106.

Honing- en Bijenmarkt afdeling Rotterdam

De afd. Rotterdam gaat op zaterdag 2 sept. a.s. haar 2e honing- en bijenmarkt houden.

Wij hopen op deze markt veel collega-imkers met hun familie uit heel het land te mogen begroeten.

De markt wordt gehouden op de Laurensplaats, bij de Laurenskerk, centrum Rotterdam. Het hoeft dus niet alleen maar 'n bezoek aan de markt te worden, als U op de markt bent, bent U ook in het centrum van Rotterdam. En wat kan voor de dames onder U leuker zijn dan eens 'n poosje winkelen in Rotterdam.

Of met vrouw en kinderen 'n bezoek aan de Euro-mast, 'n tochtje met de Spido over de Maas, of 'n ritje met de Metro? Rotterdam biedt voor elk wat wils. Maar wel hopen wij dat U onze markt met 'n bezoek vereert. Kom eens contact maken met ons bestuur en onze leden. Maak eens 'n praatje en wissel nieuwtjes uit. Velen van ons komen regelmatig op andere bijenmarkten, dus bekende ontmoet U zeker. Wij hopen op goed weer, voor U en voor ons. Tevens vertrouwen wij op veel aanvoer van bijenvolken. Onze leden voeren vele soorten honing aan. Verder zullen er voorlichtingsstand zijn, korfvlechten, stoelenmatten en nog diverse oude ambachten.

Noteer nu reeds in Uw agenda, zaterdag 2 september a.s. bezoek aan honing- en bijenmarkt Rotterdam.

De ruimte hebben wij, dus kom gerust.

Tot ziens op 2 september 1978.

U. Kooijmans.

Opening Bijenstal annex Clubgebouw

Op 16 september a.s. opent de Afd. Dieren e.o. haar clubgebouw annex bijenstal, "De Immenhof". Voor de officiële opening 's morgens 10.00 uur is aangezocht de Burgemeester van de Gemeente Rheden van de heer Borrie.

Na de opening wordt de buurt 's middags uitgenodigd om de ingerichte tentoonstelling te bekijken, en wordt er voor hen een film over bijen vertoond.

's Avonds om 18.30 uur zal er een film vertoond worden voor de jeugd uit de buurt, met daar aansluitend een feestavond voor de leden.

Zondag 17 september zal er een open dag worden gehouden met op bepaalde tijden het draaien van een film, speciaal voor deze dag zullen alle schoolhoofden worden uitgenodigd.

Op 9 september organiseert de Bijenvereniging in samenwerking met de fietsclub "De Veluwerijders" een fietstocht een ieder die aan deze fietstocht deelneemt krijgt als herinnering een leuk vaantje, daar de bijen dan nog op hei staan zal deze tocht zeker langs enkele stands op de hei geleid worden.

Het clubgebouw "De Immenhof" zal dienen als start en finish, ook op deze dag zal in het clubgebouw een tentoonstelling gehouden worden.

Voor de fietstocht kunt U nadere informatie krijgen bij ons bestuurslid A. de Reus, Treubstraat 74, Dieren. Tel. 08330 - 16 980.

P.S.

U hebt kunnen lezen dat er een tentoonstelling is, maar we hebben nog een heleboel voor de tentoonstelling nodig, dus kijk even en hebt U wat laat het ons weten, secr. G. C. J. Verhaaff, Buitensingel 29, 6955 BK Ellecom.

namens het bestuur
G. C. J. Verhaaff

"GOOISE HONING- EN BIJENMARKT" TE BUSSUM

Gezien de overweldigende succes van onze markt in 1977 heeft het bestuur van de afdeling Bussum besloten, deze markt voortaan **jaarlijks** te houden op elke tweede zaterdag van de maand september.

U bent dit jaar dan ook van harte welkom op onze markt, die wordt gehouden op zaterdag 9 september a.s. Deze markt is niet slechts gericht op imkers, doch ook in belangrijke mate op de consument van honing en belangstellenden in het houden van bijen. Er wordt daarom veel aandacht geschonken aan de mogelijkheid inzicht te verkrijgen in het bijenhouden en in het leven van de bijen. Ook honing zal in ruime mate worden aangeboden. Tevens is opnieuw de gemeentelijke kwekerij geopend, waar bovendien nog een "Floraliantentoonstelling" worden gehouden. Belangstellenden, die honing en bijen wensen te verkopen op deze markt, kunnen zich - liefst schriftelijk - melden bij de secretaris van de afdeling Bussum, Lange Heul 215, 1403 NK Bussum.

Voor de bijenverkopers zij nog gemeld, dat wij dit jaar de beschikking hebben over een aanzienlijk groter terrein dan vorig jaar het geval was. Wij kunnen nu gebruik maken van een deel van de schooltuinen, grenzend aan het marktterrein, en aanzienlijk makkelijker bereikbaar met de auto voor de aanvoer. Dit maakt het, lijkt ons, voor de bijenhandelaren nog aantrekkelijker op onze markt aanwezig te zijn. In verband met de komende vakanties, wordt U verzocht zich tijdig als deelnemer aan de markt te melden.

Tot ziens op de markt in Bussum, Huizerweg 51.
Secretariaat: Lange Heul 215, 1403 NK Bussum.

AFDELING BUNNINK-HOUTEN E.O.

Op 28 april j.l. werd een drukbezochte avondexcursie gehouden naar Henk van Dam in Cothen. In mei werd weer gezamenlijk gereisd naar het koolzaad en in juni reisden wij naar de distel. De cursussen draaien goed, de omzet van het depot gaat met sprongen omhoog en er konden weer enige nieuwe leden ingeschreven worden. De laatste strovlechts cursus gegeven door Marjolein te Werkhoven werd op 5 juni j.l. afgesloten. In totaal heeft onze afdeling het afgelopen seizoen 12 strovlechts cursussen gegeven. Woensdag 7 juni j.l. werd deelgenomen aan een braderie in Odijk.

C. P.

AFDELING BEEMSTER

Op 27 mei hield onze afd. haar jaarlijkse bijenmarkt op het terrein van de veilinghal te Purmerend. De markt trok veel bezoekers die o.a. konden zien hoe kaarsen worden gemaakt en met stro wordt gevlochten. De kramen met imkersartikelen en een honingkraam deden goede zaken en bijenvolken werden vlot verhandeld.

De belangstelling voor een tweetal films was groot, vooral de jeugd werd sterk aangesproken door de film "secrets of the bee-world" van Walt Disney. Mede dank zij het mooie weer was het een zeer geslaagde markt.

G. Knol, secr.

AFDELING WINTERSWIJK

Zondagmiddag 11 juni 1978 heeft onze afdeling de leden ontvangen van onze Duitse nabuur-vereniging uit Vreden.

Nadat onze gasten aan de grensovergang te Oeding waren verwelkomd, werd de goed verzorgde bijenstal van onze leden Nijenhuis/Prinzen in de buurtschap Kotten te Winterswijk bezocht.

Eerst is door onze voorzitter een korte uiteenzetting gegeven van het imkeren in het verleden en heden in Nederland.

Daarna is de bijenstal met de kasten, spaarkasten geconstrueerd van watervastverlijmd Multiplex, bekeken.

De Duitse gasten waren erg onder de indruk van dit kasttype dat hun onbekend was. Ook stonden zij verstaeld dat wij hier van de "Raps" (koolzaad) al ongeveer 20 kg honing per kast hadden geslingerd.

De Aalster-methode, zoals deze op de bezichtigde stal wordt toegepast, met enkele varianten daarop, was hun ook niet bekend.

Na een geslaagde middag, hetgeen mede te danken was aan het rijkelijk schenken van koffie en andere dranken door de echtgenoten van onze imkervrienden Prinzen en Nijenhuis, is met de gasten afgesproken dat wij hun deze zomer een tegerbezoek zullen brengen. Zij stelden, evenals wij, het erg op prijs dat dergelijke contacten regelmaat zouden worden.

J. Smit, secr.

AFDELING DORDRECHT e. o.

Afd. Dordrecht heeft een eigen afd.-depot ingericht. Depothouder is de Hr. W. A. Boevé, Rigelhof 59 Dordrecht, tel. 078 - 71216. Het depot is geopend de eerste en derde woensdagavond van de maand.

DEZE MAAND

Nu de honingslingers weer gedraaid hebben gaan we onze honing bottelen en van een fleurig etiket voorzien.

HONINGETIKETTEN

2 pakjes à 100 stuks van *f* 11,— voor *f* 9,75.

HONINGSOORT-ETIKETJES

In Fruit-Koolzaad-Heide of Zomerhoning (zelfklevend) nu van *f* 3,— voor *f* 2,25 per 100 st.

STICKERS

Met het vignet van onze Vereniging.
Nu per 100 slechts *f* 2,75.

PLASTIC DEKSELS

Met ons VERENIGINGSEMBLEEM.
Per 100 stuks, geen *f* 6,— maar slechts *f* 4,50.

WIJ KOPEN UW HONING

Heeft U honing te veel dan nemen wij deze graag van U over.

Wij betalen goede prijzen voor Ned. Honing, mits geleverd franco bij ons Bijenhuis te Wageningen in Uw eigen fust.

De prijzen zijn incl. de verpakking voor Zomerhoning van *f* 4,50 tot *f* 5,— en Heidehoning van *f* 9,50 tot *f* 10,50 per kg.

Voor GOEDE DINGEN

BIJENHUIS-WAGENINGEN

GRINTWEG 273
Algemene Bank Nederland Wageningen
rekeningnr. 53.90.42.900

Postgiro 823276
(Bijenhuis)
Telefoon 08370 - 1 28 63

Verkoopadressen

Depôt H. Troost:

Rollecaterweg 13, Nieuwleusen tel. 05296-1580

Depôt G. J. L. ten Cate:

Verzetstraat 60, Vriezenveen, tel. 05499-3040

Depôt Enschede:

H. H. Schutte, Sportlaan 22, Enschede tel. 053-318165, afhalen; Vrijdags van 18.00 uur t/m 19.00 uur.

Depôt Reggedal:

H. J. Haanenpen, de Hogenkamp 2, Goor, tel. 05470-5576

Depôt Achterhoek:

B. Meijerman, Dwarsdijk 6, Halle, tel. 05736-479

Depôt afd. Epe:

Coöp. Novaco (Welkoop) Paasvuurweg 7, Epe, tel. 05780-2317

Depôt West Betuwe:

J. M. W. v. Aalst, Walgsestr. 31 Varik, tel. 03445-1369. Open Zat. 14.00 t/m 16.00 u. en na tel. afspraak.

Depôt Boerenbond-Neerbosch-Hees:

St. Agnetenweg 63 Nijmegen,

Depôt afd. Bunnik-Houten:

B. Th. Barten, Koningslaan 23 Bunnik, tel. 03405-1742

Depôt H. S. Homburg Velsersduinweg 165 IJmuiden:

Tel. 02550-21530, dagelijks van 13.00-16.00 u. en na tel. afspraak.

Depôt Waddinxveen:

T. Berkhouwer, Kerkweg 50 Waddinxveen, tel. 01828-1580.

Depôt "Prommelsluis" afd. Schouwen-Duiveland:

C. L. v.d. Wekken, Provincialeweg 5, 4321 SM Kerkwerf, tel. 01110-4821

Depôt Noord & Zuid Beveland:

C. Smits, Steenweg 23, Schoren, tel. 01102-1427

Depôt Amby, Berg en Terblijt:

R. Th. Koek, Ambyerstr. Zuid 100, Amby Maastricht, tel. 043-623578